

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεινόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνν δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικά 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμηνν 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμηνν 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 19 Νοεμβρίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 51

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἄν μποροῦσε κανεὶς νὰ συμπερά-
νῃ ἀπὸ τὸ κουρελιάρικο ντύσιμό του
καθὼς κι' ἀπὸ τὴν ἐμφάνισή τοῦ
κτηνανθρώπου ἐκείνου, ποὺ ἔλεγε πὼς
ἦταν πατέρας του, θὰ ἔπρεπε δίχως
ἄλλο νὰ κατοικήῃ στὶς φτωχότερες
καὶ πιὸ κακὸφήμες συνοικίες τοῦ
Λονδίνου. Θὰ ἦταν ἄραγε δύσκολο
καὶ θάπαιτοῦσε πολλὸν καιρὸ ἂν ἔφα-
χνε ἐκεῖ νὰ τὸν βρῇ; Κατὰ τὴ γνώ-
μη τοῦ Μίλς ἦταν πολὺ εὐκολο. Φτά-
νει νὰ μὴν περιορίζοταν ἀποκλει-
στικὰ στὴν ἀναζήτησιν τοῦ παιδιοῦ,
ἀλλὰ νὰ πῆγαινε ὅπου ἔβλεπε μεγά-
λη συγκέντρωση κόσμου καὶ νὰ κοι-
τάζῃ μήπως τὸν ἀνακαλύψει ἀνάμε-
σα στὸ πλῆθος. Ἀργὰ ἢ γρήγορα μ'
αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ κατέληγε νὰ βρῇ
τὸν προστατευόμενό του. Ὑπῆρχε
μάλιστα μεγάλη πιθανότης νὰ ἔχῃ
αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ παιδί προκαλέσει τὴ
συγκέντρωσιν. Βλέποντας τίς προετοι-
μασίες γιὰ τὴν στέφν, θὰ ἰσχυρίζοταν
ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ βασιλιάς κι' ὁ βάρ-
δαρος ὄχλος θὰ μαζευόταν γύρω του
γιὰ νὰ τὸν κοροϊδέψῃ καὶ νὰ διασκε-
δάσῃ εἰς βάρος του. Ὁ Μίλς Χένδον
θὰ σκόρπιζε εὐθὺς ὅλο ἐκεῖνο τὸ σκυ-
λοῦδι καὶ θὰ προστάτευε τὸν μικρὸν
τρελλό. Θὰ τὸν παρηγοροῦσε μὲ γλυ-
κόλογα καὶ μὲ εὐθυμίες κουβέντες κι'
ὕστερα θὰ τὸν ἔπαιρνε μαζί του καὶ
δὲν θὰ χωρίζονταν πιά ποτέ.

Μ' αὐτὲς τίς σκέψεις ἄρχισε ὁ Μίλς
τὴν ἔρευνά. Ὡρες δολιχῆρες περι-
πλανιόταν ἀνάμεσα στὰ βρωμερὰ στε-
νοσόκακα καὶ στὰ καντούνια τοῦ πα-
λιοῦ Λονδίνου. Ἐτρεχε ὅπου ἔβλεπε
πέντε δέκα ἀνθρώπους μαζεμένους,
κι' ἀνάμεσα στὰ τόσα ἀγνώστα πρό-
σωπα ἀναζητοῦσε ν' ἀνακαλύψῃ τὸ
συμπάθητικὸν προσωπάκι τοῦ μικροῦ

τοῦ φίλου. Μὰ τὸ παιδί δὲν φαινό-
ταν πουθενά. Αὐτὸ τοῦ προσενοῦσε
μεγάλῃ ἀπορία, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀπο-
θάρρυνε. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψή
του, τὸ στρατηγικὸν τοῦ σχέδιον ἦταν
ἀλάνθαστο. Στὸ μόνο ποὺ εἶχε κάνει
κακὸ λογαριασμὸ ἦταν στὴν ταχύτη-
τά τῆς ἐπιτυχίας του, γιὰτί τόσες ὥ-
ρες εἶχαν περάσει κι' ἀκόμη δὲν εἶ-
χε φθάσει τὸ σκοπὸν του.

Ἐμμέρωσε κι' αὐτὸς ἀκόμη ἐξακο-

«—Θυμήσου καλά, βασιλιά μου, εἶπε ὁ Τόμ». (Σελ. 594, στ' α'.)

λουθοῦσε νὰ τριγυρίζῃ καὶ νὰ ψάχνῃ,
μὰ δὲν εἶχε καταφέρει τίποτε ἄλλο
παρὰ νὰ αἰσθάνεται τὸν ἑαυτοῦ του
πεθαμένο ἀπ' τὴν κούρασιν, τὴν νύ-
στα καὶ τὴν πείνα. Μὲ μεγάλη εὐχα-
ρίστησιν θ' ἀγόραζε κάτι νὰ βάλῃ
στὸ στόμα του, ἀλλὰ μὲ τί χρήματι;
Νὰ ζητήσῃ ἐλεημοσύνη; Ἐνα τέτοιο
πράγμα οὔτε τοῦ πέρασε καθόλου ἀπ'
τὸ μυαλό. Νὰ πουλήσῃ κανένα ἀπὸ
τὰ ρούχα ποὺ φοροῦσε; Ἄν μποροῦ-
σε θὰ τὸ ἔκανε, μὰ ἡ κατὰστασή του
ἦταν τόσο ἄθλια, ὥστε δὲν ἤξερε ἂν
θὰ ἔβρισκε ἀγοραστή.

Τὸ μεσημέρι βρισκόταν ἀκόμη στὸ

πόδι καὶ μάλιστα ἦταν ἀνακατεμμέ-
νος μὲ τὸν ὄχλον ποὺ ἀκολουθοῦσε τὴ
βασιλικὴ πομπή, γιὰτί εἶχε τὴν ἰδέα
ὅτι ἔνα τέτοιο θέαμα θὰ εἶχε δίχως
ἄλλο ἀκαταμάχητο θέλητρο γιὰ τὸν
δυστυχισμένο μικρὸν τρελλό καὶ θὰ
τὸν τραβοῦσε κοντὰ του. Ἐτοί ἀκο-
λούθησε τὴν πομπή, ἂν καὶ ἀπὸ μα-
κριά, σὲ ὅλη τὴ διαδρομὴ τῆς ἀπὸ
τὸ παλάτι ὡς τὴ μητρόπολιν τοῦ
Οὐεστμίνστερ.

Ὅταν ἔφθασε κοντὰ στὴν ἐκκλη-
σία, προσπάθησε νὰ τρυπώσῃ ἀνάμε-
σα στὰ πυκνὰ πλήθη τοῦ κόσμου ποὺ
τὴν περιστοιχίζαν, μὰ δὲν κατόρθωσε
νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ χάσῃ

ἄδικα τὴν ὥρα του. Τὸ πείραμα αὐτὸ
τὸ ἐξακολούθησε πολλές φορές καὶ
σάν ἀπελπίστηκε, τράβηξε ἀφηρημέ-
νος τὸ δρόμον πρὸς τὴν ἐξοχή, δίχως
νὰ συλλογίζεται τίποτε ἄλλο παρὰ
μὲ τί τρόπο θὰ κατόρθωνε νὰ βρῇ τὸν
μικρό. Ὅταν μιὰ στιγμὴ ἐξήπνησε
ἀπὸ τὴν συλλογὴν του, κατάλαβε ὅτι
εἶχε ἀφήσει πίσω του τὴν πόλιν καὶ
ὅτι εἶχε ἀρχίσῃ κιάλας νὰ βραδυάξῃ.
Βρισκόταν κοντὰ στὸ ποτάμι. Τίς
ὄχθες τίς στόλιζαν μεγαλοπρεπέστα-
τες βίλλες, μὰ ἕνας τέτοιος κουρελῆς
καὶ πειναλὸς ὁδοπόρος σάν κι' αὐ-
τὸν δύσκολα βέβαια θὰ ἔβρισκε ἄσυ-

λο στρίστοκρατικά αυτά σπίτια...

Επειδή δεν έκανε σχεδόν καθόλου κρύο, ξαπλώθηκε κάτω από έναν πυκνό θάμνο για να είναι όπωσδήποτε προφυλαγμένος, και κάθισε να σκεφθώ. Μά η κούρασή του ήταν τέτοια, ώστε τον πήρε ο ύπνος άθελά του. Τριάντα ώρες είχε να κοιμηθώ. Κι' έτσι δεν ξύπνησε παρά το άλλο πρωί σε αρκετά προχωρημένη ώρα.

Σηκώθηκε μουνδιασμένος, ξεπαγιασμένος, εξαντλημένος απ' τη νηστεία. Κατέβηκε και πλύθηκε στον Τάμεση και ήπιε μία όκα νερό για να γεμίσει το στομάχι του μία και δεν είχε τίποτα άλλο. Έστερα κατευθύνθηκε πίσω προς το Ουεστμίνστερ καταφουρτισμένος που είχε χάσει τόσο καιρό. Η πείνα τον ανάγκασε να καταστρώσει άλλο σχέδιο: Θά προσπαθούσε να επιτύχει να ιδεί τον γέρο Σέρ Χένρυ Μάρλοου και να του ζητήσει μερικά σελλίνια θανεικά. Άλλο σχέδιο δεν είχε για την ώρα. Άμα το κατόρθωνε αυτό, τότε θαποφάσιζε τί θά έκανε παρακάτω.

Κατά τις έντεκα έφθασε κοντά στο παλάτι και, μ' όλο που πλήθος κόσμου έορτάσιμα ντυμένου γέμιζε τον δρόμο ακολουθώντας την ίδια κατεύθυνση, η εμφάνισή του δεν πέρασε απαρατήρητη και σ' αυτό συντελούσε πολύ το ντύσιμό του. Στάθηκε στην είσοδο του παλατιού και παρατήρησε τα πρόσωπα εκείνων που έμπαιναν μέσα, με την ελπίδα νάνακαλύψει κανένα καλόκαρδο άνθρωπο και να τον παρακαλέσει να ειδοποιήσει τον Σέρ Χένρυ. Τό να επιχειρήσει να μπή αυτός ο ίδιος στο παλάτι, αυτό ούτε το συζητήσει καν.

Έξαφνα πέρασε από μπροστά του ο γνωστός μας μικρός που έτρωγε το ξύλο για λογαριασμό του βασιλόπουλου. Έστριψε το κεφάλι του, παρατήρησε καλά τον αξιοσημνητο «ιππότη της έλευεινής μορφής» και είπε μέσα του:

— Άν δεν είναι αυτός ο περιπλανώμενος ιππότης που η Μεγαλειότης του χαλάει τον κόσμο για να τον βρή, τότε έμένα να με λένε γάιδαρο, μβλο που αυτό μου συμβαίνει αρκετά συχνά. Μοιάζει ως την τρίχα με την περιγραφή που του έκανε. Να μην είναι αυτός και νάνα και σωσίας του, δεν το πολυπιστεύω. Νάβρισκα μοναχά μία πρόφαση να του μιλήσω.

Ο Μίλς Χένδον τον απάλλαξε απ' αυτόν τον κόπο. Γιατί, όπως συμβαίνει συχνά, αισθάνθηκε πως κάποιος από πίσω του τον κοίταζε και γυρίζοντας είδε τα μάτια του παιδιού προσηλωμένα επάνω του. Τον πλησίασε και τον ρώτησε:

— Σας είδα να βγαίνετε από το παλάτι. Ανήκετε στο προσωπικό του παλατιού;

— Μάλιστα, κύριε.

— Μήπως γνωρίζετε τον Σέρ Χένρυ Μάρλοου;

Τό παιδί τινάχτηκε και είπε μέσα του:

— Για το μακαρίτη τον πατέρα μου με ρωτάει!

Έστερα απάντησε στον Μίλς:

— Τόν γνωρίζω πολύ καλά, κύριε.

— Ωραία! Είναι μέσα;

— Ναί, είπε το παιδί: (και από μέσα του συμπλήρωσε: Είναι, αλλά στον τάφο).

— Θά μπορούσα να σας παρακαλέσω να του αναγγείλετε το όνομά μου και να του πείτε ότι θά ήθελα να του μιλήσω λίγα λεπτά;

— Με μεγάλη ευχαρίστηση θά εκτελούσα την παραγγελία σας, κύριε.

— Τότε πείτε του ότι ο Μίλς Χένδον, ο γιος του Σέρ Ριχάρδου, τον περιμένει εδώ έξω. Θά σας είμαι κατ'υποχρεωμένος αν το κάνετε.

Ο Χώμφρεϋ ζάρωσε, τὰ μούτρα του άπογοητευμένος και είπε μέσα του.

— Δεν τον όνόμαζε έτσι ο βασιλιάς. Τόν έλεγε κόντε, κόντε τόν δεν ξέρω τί. Άλλά δεν πειράζει. Άν δεν είναι αυτός, θά είναι σίγουρα ο δίδυμος αδελφός του και μπορεί να ξέρη να τού πη που βρίσκεται ο άλλος.

Γύρισε λοιπόν και είπε στο Μίλς:

— Σταθίτε εδώ και περιμένετε, σας παρακαλώ, κύριε, ώσπου να σας φέρω την απάντηση.

Ο Μίλς κάθισε στη θέση που του έδειξε. Ήταν ένα βαθούλωμα, ένα είδος αχιβάδας σκαμμένης στον τοίχο, με ένα πέτρινο πάγκο, και χρησίμευε για να βρίσκουν καταφύγιο οι φρουροί του παλατιού όποτε ήταν κακοκαιρία. Μόλις είχε καθήσει, όταν πέρασε μία περίπολος από πέντε-δέκα θωρακοφόρους μ' έναν άξιωματικό επί κεφαλής. Ο άξιωματικός τον παρατήρησε, πρόσταξε τούς στρατιώτες να σταθούν και φώναξε το Μίλς έξω. Τό κουρελιάρικο ντύσιμό του, η έλευεινή του εμφάνιση και το κρύψιμό του στο άπόμερο εκείνο μέρος τόν έκαναν εύθους ύποπτο στα μάτια του άξιωματικού. Ο Μίλς προσπάθησε να δώσει εξηγήσεις, μα ο άξιωματικός τόν έκοψε απότομα και πρόσταξε τούς στρατιώτες να τον συλλάβουν και να τού κάνουν έρευνα.

— Μακάρι να σας φωτίσει ο Θεός να βρήτε τίποτα, είπε ο Χένδον. Έχω ψάξει εκατό φορές όλες μου τις τσέπες, μα δεν έχω βρει ούτε μονόλεπτο.

Πραγματικώς, δεν τού βρήκαν τίποτ' άλλο παρά μονάχα ένα χιλιοσταλακωμένο χειρόγραφο. Ο άξιωματικός τόν ξεδίπλωσε με βία και ο Μίλς χαμογέλασε σαν αναγνώρισε τὰ «όρνιθοσκαλίσματα» που ο μικρός του φίλος είχε γράψει τή μαύρη εκείνη ημέρα στον Χένδον Χώλλ.

Μά το πρόσωπο του άξιωματικού σκοτεινίασε όταν διάβασε το άγγλικό κείμενο, και ο Χένδον έγινε κατάχλωμος ακούγοντας το περιεχόμενό του.

— Άγγλος ύποψήφιος για το θρόνο! φώναξε άγρια ο άξιωματικός. Σάν μανιτάρια ξεφυτρώνουν τώρα τελευταία όλοι αυτοί οι μπαγαπόντες! Πάρτε του το σπαθί του τού έλευεινού και κρατάτε τον γερά, παιδιά, ώσπου να τρέξω εγώ στο παλάτι και να δώσω αυτό το χαρτί στο Μεγαλειότατο.

Έφυγε τρέχοντας κι' άφησε τον Μίλς να τόν φυλάγε οι θωρακοφόροι.

— Τώρα θά τελειώσουν μία για πάντα όλα μου τὰ βόξανα. σκέφθηκε ο Χένδον, γιατί δίχως άλλο για τούτο το παλιόχαρτο θά με πәне στην κρεμάλα. Τί θάπογίνη ο καίμενος ο μικρός; Άχ, μόνον ο Θεός τó ξέρει.

Σε λίγο είδε τον άξιωματικό να έρχεται πάλι τρέχοντας και μάζεψε όλο του το θάρρος για νάντιμετωπίσει με άνδρική ψυχραιμία την τύχη του.

Ο άξιωματικός όμως διάταξε τούς στρατιώτες ν' άφήσουν ελεύθερο τόν αλχμάλωτό τους και να τού δώσουν πίσω το σπαθί του, ύστερα ύποκλήθηκε με σεβασμό μπροστά στο Μίλς και τού είπε:

— Έχετε την καλοσύνη να με ακολουθήσετε, κύριε;

Ο Χένδον τόν ακολούθησε λέγοντας μέσα του:

— Άν δεν ήταν να παίζω τώρα τη ζωή μου, και αν δεν έπρεπε να αποφύγω κάθε τι που θά χειρότερευε τη θέση μου, θά είχα μεγάλη διάθεση να τού στρίψω το λαρύγγι αυτού τού παλιοκαραβανά, που με κοροϊδεύει κιόλας με τις τσιριμιονίες του και τις ψευτοευγένειές του.

Διέσχισαν μιάν αυλή γεμάτη κόσμο και έφθασαν στην κυρία είσοδο του παλατιού, όπου ο άξιωματικός, κάνοντας πάλι μία βαθειά ύποκλιση, παρέδωσε τόν Μίλς σ' έναν χρυσοφορεμένο αυλικό. Έκείνος, με τις μεγαλύτερες ένδείξεις σεβασμού, όδήγησε τόν Μίλς σ' έναν ευρύχωρο διάδρομο όπου βρισκόταν ένα πλήθος λαμφοφορεμένων αυλικών που παραμέριζαν κι' άνοιγαν δρόμο για να περάσει με βαθύτατες ύποκλίσεις.

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΝ

ΕΝΩ ΜΙΑ ΚΑΜΠΑΝΑ ΣΗΜΑΙΝΕΙ

Είναι ώραία το δειλινό, εκεί που, καθώς είναι καθισμένος σ' έναν πάγκο τού κήπου, παρακολουθεί κανείς τὰ τρελλά φτερουγίσματα μιας πεταλούδας, ή τὰ λυγίσματα μιας πράσινης σαύρας, — που γλυστράει άθόρυβα πλάι στο ρυάκι και κάθε τόσο κοντοστέκεται να τήν καμαρώσουν, — νάκούη να ταραζή τη σιγαλιά ένας ήχος έπίσημος, με παλμό βροντώδη, που μολοντούτο δεν τού λείπει κάποια γλυκύτητα και τρυφεράδα, κάτι τó απόκοσμο. Κι' είναι ώραία, γιατί στη σιωπή που ακολουθεί και τó τελευταίο τρέμουλο τού ήχου αυτού, φαντάζεται πως εκείνο που αιστάνθηκε δεν ήταν ένας ήχος, μα ένα δρυμα — τó δρυμα ενός θυμιάματος, που ο πυκνός του καπνός ύψώθηκε με μεγαλοπρέπεια άραιώνοντας όσο άνέβαινε ψηλότερα, λιγοστεύοντας άργά, ως που ήρθε ή στιγμή και χάθηκε έντελώς, που τόν ρούφηξε τó άπειρο.

Μά ένας ίδιος ήχος τόν ξυπνά. Και τώρα φαντάζεται πως δεν ήταν ένας ήχος, μα ένα βλέμμα που ύψώθηκε με πίστη για να χαμηλώσει μ' ευλάβεια. Κι' είναι πάλι ώραία, μα πολύ ώραία, γιατί αισθάνεται σαν κάτι να σκιρτά μέσα του, σαν κάτι να ξυπνά, κι' αυτό τó κάτι δεν είναι παρά μία θρησκευτική συγκίνηση που ζητάει να ξεσπάσει σε ύμνο, ένας ένθουσιασμός που θέλει να γίνη τραγούδι, μια ευτυχία που γυρεύει να ξετυλιχτή σε μελωδία.

Κι' ο ήχος ταραζει ξανά τη γύρω γαλήνη. Και τώρα ή σκέψη, φτερωμένη, πετά σε άλλους καιρούς, σε άλλους τόπους... Ο ήχος αυτός της μιλεί για κάποιους άλλους, πιδ άπλους, πιδ ταπεινούς. Της μιλεί για τούς ήχους κάποιων σημάτων, των σημάτων από έρημοκκλησία, που σκόρπιζαν γύρω παίρνοντας κάτι απ' τó άρωμα τού λιβανουτού και τού θυμαριού κι' απ' τη λυγρότητα των κυπαρισσιών.

Και τó βλέμμα θολώνει, μα γρήγορα ξαστερώνει πάλι. Γιατί με μία ματιά που ρίχνει κανείς, βλέπει πως εδώ στον κήπο που κάθεται, όλα είναι όμοια, όπως όταν τὰ πρωτογνώρισε. Κι' αυτό τόν παρηγορεί για όσα είναι μακριά του. Ίσως αυτό να μην τὰ γνώρισε ποτέ. Τί τόν μέλλει, άφου τίποτα απ' όσα πρωτογνώρισε δεν άλλαξε; Ίσως να μην άλλαξε κι' αυτός. Ίσως να είναι εκείνος που δεν τόν είδαν ακόμα τὰ ξωκκλήσια και τὰ έρημοκκλησία. Και να κινήσει αύριο για να τὰ βρή.

Κ. Π. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

[Τόδε Άποτελέσµ. στο 47ον φυλλάδι.]

Ο πανελλήνιος πόθος...

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ
Γ' Βραβείο στη Μεγάλη Τάξη

Τάνεβσµα στο γαϊδαράκο

ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗ
Α' Έπαινος στη Μεγάλη Τάξη

ΑΠ' ΤΟ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟ

ΑΓΩΝΙΕΣ...

Τό σπίτι έχει πάρει μιάν αλλοιώτικη πένθημη όψη, λες κι' ένα σκοτεινό πέπλο έχει άπλωθεί παντού.

Η αδελφούλα είναι άρρωστη. Χθές τó βράδυ ήταν πολύ κόκκινη και φώναζε δυνατά.

Στριφογύριζε στο κρεβάτι της πετώντας τὰ σκεπάσματα.

Ο μπαμπάς έλεγε «τί εύθυμη που είναι», ή μαμμά όμως φαίνόταν στενοχωρημένη.

Τή νύχτα τήν έπιασε βήχας, κι' όταν ήρθε τó πρωί ο γιατρός και τήν εξέτασε προσεχτικά, είπε πως έχει μία δυνατή βρογχίτιδα, κι' ότι πρέπει να προσέξουν πολύ γιατί είναι κάτι σοβαρό.

Ο μπαμπάς χλώμιασε, ή μαμμά άρχισε τὰ κλάμματα, ή νταντά έκανε όλη την ημέρα ζημιές απ' τη στενοχώρια της. Όσο για τόν Τοτό, αυτός δε μπορεί ακόμα να συνέλθη, όλο μαύρες σκέψεις γυρίζουν στο μυα-

λό του. Όταν είναι πολύ άρρωστος κανείς, καμιά φορά πεθαίνει ήπως κι' ή Λιλίκα;...

Η καίμενη ή Λιλίκα, είναι τόσο χλωμή!

Πρώτα μόλις άνοιξε τὰ ματάκια της, άρχισε να φωνάζη, να κλαίη, να γελάη. Κουραζόταν κανείς μόνο να τή βλέπη. Τώρα τίποτα. Ούτε γελάει, ούτε φωνάζει, ούτε κλαίει. Είναι πολύ ήσυχη, πλαγιασμένη στο άσπρο κρεβάτι της. Μία κερένια χλωμάδα έχει άπλωθεί στο πρόσωπό της. Από καιρό σε καιρό ένας δυνατός ξερόβηχας τήν τραντάζει, κοκινίζει, ιδρώνει και βλέπει κανείς πόσο ύποφέρει.

Τόν περισσότερο καιρό έχει μισόκλειστα τὰ μάτια της, μα και όταν τὰ άνοίγει, έχει ένα τόσο άπλανές βλέμμα που ο Τοτός τρομάζει.

Μήπως έχει νοσταλγήσει τόν παράδεισο απ' όπου έφυγε; Εκεί που ούτε κλαίει ούτε λυπάται κανείς ποτέ; Ένα άόρατο χέρι τού σφίγγει τήν ψυχή καθώς τó συλλογίζεται αυτό. Συμμενός στο κρεβάτι της, της ψιθυρίζει να κάνη ύπομονή, όλα θά περάσουν, να παίρνη εύκολα τὰ γιατρικά της και προς Θεού, να μη φύγη! Θά λυπηθούν όλοι τόσο πολύ και ο Τοτός περισσότερο απ' όλους.

Πρώτα, μερικές φορές, τή βαριόταν τήν αδελφούλα τού έκλαιγε ίσα-ίσα τήν ώρα που ήθελε κανείς να ήσυχάσει τυχαινε να τήν κρατάη ή μαμμά στην άγκαλιά της τήν ώρα που ήθελε κι' ο Τοτός να καθήση στα γόνατά της κοιμόταν τήν ώρα που ήθελε ο Τοτός να παίζη, να φωνάζη. Μήπως νόμισε ο Θεούλης πως τού είναι βάρος και θέλει να τού τήν πάρη; Τώρα μόνο καταλαβαίνει πόσο τήν άγαπάει, κι' αν φύγη ή Λιλίκα, ποτέ και με τίποτα δε θά μπόρεση να παρηγορηθώ. Ούτε και με τó Ρεξ τó γάτο τού άκόμα.

Η νύχτα πέρασε πολύ άσχημα. Κατά τὰ μεσάνυχτα, που έτυχε να ξυπνήσει ο Τοτός, άκουσε πάλι εκείνον τόν άπαίσιο βήχα και βήματα που πηγαινοερχόνταν στην κάμαρα της Λιλίκας. Χωρίς άλλο θά υπέφερε.

Τό πρωί, όταν κατέβηκε να πιη τó γάλα τού, δε βρήκε τίποτα έτοιμο.

Ο μπαμπάς κατάχλωμος έκανε βόλτες στο διάδρομο. Τή μαμμά δεν τήν είδε καθόλου κι' όταν ζήτησε να πάη στην κάμαρα τής αδελφούλας, τόν έμπόδισαν. Ένας άόριστος φόβος άρχισε να τόν κυριεύη και, χωρίς να τó θέλη, ο νους τού πήγε σε κάτι μαυροντυμένους ανθρώπους, που

βλέπει καμμιὰ φορά στο δρόμο νὰ κρατοῦν κάτι μακρόστενα κουτιά, καὶ μερικὰ τόσο μικρά!..

«Ὁ γιατρός ἤρθε πρωτὶ-πρωτὶ. Ὁ Τοτὸς κατάνομος τριγυρίζει στὸν κήπο. Φαίνεται τόσο σοφὸς ὁ γιατρός! Αὐτὸς ποὺ γιάτρεψε τόσο κόσμο, κάτι θὰ ξέρῃ νὰ πῇ στὸν Τοτό. Νά, βγαίνει, σφίγγει τὸ χέρι τοῦ μπαμπά, λέει δυὸ λόγια καὶ φεύγει.

Μιά φιλή φωνίτσα τὸν σταματάει.

— Κύριε γιατρέ!

Σκύβει τὸ κεφάλι καὶ βλέπει τὸν Τοτό ἐμπρός του.

— Θὰ κάνετε γρήγορα τὴν ἀδελφούλα μου καλά;

— Ἐλπίζω, μικρὲ μου φίλε, ἐλπίζω.

— Δὲν μοῦ λέτε, σὰς παρακαλῶ, γιατί τὴν ἀφήνει ὁ Θεοῦλης νάρρωσταίνῃ;

«Ὁ γιατρός φαίνεται σὰν νὰ μὴ ξέρῃ τί νὰ πῇ» σὲ λίγο ξεροθήχει καὶ λέει:

— «Ὅλα τὰ μικρὰ παιδάκια ἀρρωσταίνουν, εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ νὰ γίνονται ὑστερα πὶὸ γερὰ.

«Ὁ Τοτὸς δὲ μένει πολὺ ἱκανοποιημένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν» δὲν ἐπιμένει ὁμως, ἀφοῦ ἀρρωσταίνουν ὅλα τὰ παιδάκια...

— Δὲ θὰ πεθάνῃ ὁμως, δὲ θὰ πάθῃ νὰ ξαναβρῇ τὰ ἀγγελούδια;..

«Ὁ γιατρός ταραζέται, ἦταν κι' αὐτὸς πατέρας, θυμᾶται τὸ παιδάκι ποὺ ἔχασε καὶ λέει:

— «Ὅχι, μικρούλη μου, θὰ τὴν περικοιμηθῶμε, θὰ τὴν φυλάξουμε τόσο καλὰ, ποὺ δὲ θὰ μπορέσῃ ὁ κακὸς ἄγγελος νὰ τὴν πάρῃ.

«Ὁ Τοτὸς μένει εὐχαριστημένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν. Μόλις ἔφυγε ὁ γιατρός, ἄρχισε νὰ τὴν ἐξηγῇ στὸν ἑαυτό του. Πρέπει νὰ τὴν φυλάξῃ πολὺ τὴν ἀδελφούλα, εἶπε ὁ γιατρός: αὐτὸ θὰ πῇ ὅτι πρέπει νάναί πάντα ἀπὸ τοὺς κοντά της, γι' αὐτὸ φαίνεται κι' ἡ μαμμὰ δὲ βγαίνει διόλου ἀπ' τὴν κάμαρά της, ὥστε ἂν ἔρθῃ ὁ κακὸς ἄγγελος νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ τὴν πάρῃ. Μὰ εἶναι φῶς φανερό! πῶς δὲν τὸ εἶχε καὶ μόνος του καταλάβει;

Νύχτωσε, ἀφοῦ ἔκανε τὴν προσευχὴ του καὶ παρακάλεσε τὸ Θεοῦλη νὰ κάνῃ τὴν Λιλίκα καλὰ, ὁ Τοτὸς πλάγιασε. Ὅλο τρομαχτικὰ ὄνειρα ταραζοῦν τὸν ὕπνο του, ὥς που ξυπνάει σὰν τὴν περασμένη νύχτα. Σκοτάδι, στὴν ἀρχὴ δὲν ξέρεי ποῦ βρίσκεται καλὰ καλὰ. Ὁ κακὸς βήχας ὁμως τοῦ τὰ φέρνῃ ὅλα στὸ νοῦ.

Μεγάλῃ ἡσυχίᾳ, οὔτε ὁ ποὺ μικρὸς θόρυβος δὲν ἀκούγεται στὸ σπῆτι. Ποιὸς ξέρει, μήπως τοὺς πῆρε ὅλους αὐτὴ τὴ νύχτα ὁ ὕπνος καὶ βρεῖ εὐ-

καιρία ὁ κακὸς ἄγγελος καὶ πάρει τὴν Λιλίκα;..

«Ὁ Τοτὸς φοβάται τὸ σκοτάδι, τὸ κρύο, τὴ μοναξιά. Δὲ μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτα. Σὲ λίγο ὁ ἀπαίσιος βήχας ξανακούγεται.

«Ὁ Τοτὸς σηκώνεται, ἀνοίγει μὲ προσοχὴ τὴν πόρτα καὶ προχωρεῖ στὴν κάμαρα τῆς Λιλίκας.

Εἶναι μισόφωτο· μιά ροζ καντήλα φωτίζει ἀπαλὰ τὸ χλωμὸ προσωπάκι τῆς ἀδελφούλας ποὺ κοιμάται.

Στὴ μύτη τῶν ποδιῶν, καθὼς εἶναι ξυπόλυτος, δὲν κάνει διόλου θόρυβο, πλησιάζει στὴν κουνίτσα της καὶ τῆς

πιάνει τὰ χεράκια. Τώρα τὴ φυλάει, δὲ μπορεῖ ὁ κακὸς ἄγγελος νὰ τοῦ τὴν πάρῃ.

Σὲ λίγο, τὸν παίρνει κι' αὐτὸν ὁ ὕπνος· κι' ἔτσι κατὰ τὰ χαράματα ξυπνάει ἡ μαμμὰ καὶ σηκώνεται ἀπ' τὴν πολυθρόνα ποὺ εἶχε πλαγιάσει, εὐχαριστημένη ποὺ πέρασε ἡσυχὰ ἡ νύχτα, δὲ μπορεῖ νὰ κρατήσῃ ἕνα ἐπιφώνημα ἀπὸ ἐκπληξῆς βλέποντας τὸν Τοτό μὲ τὰ νυχτικὰ του, νὰ κοιμᾶται σὲ μιά καρδέλα, κρατώντας σφιχτὰ τὰ χερίδια τῆς Λιλίκας.

(Μετάφραση ἀπ' τὸ Γαλλικόν)

ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Συγχρόνως, ὁ Μιστοῦ χύθηκε στοὺς χωριάτες, γαυγίζοντας μὲ μανία κι' ἔτοιμος νὰ τοὺς κατασπαράξῃ. Ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς ἀναγκάστηκαν νὰ πισθοχωρήσουν.

— Κύριε χωροφύλακα, εἶπαν στὸν ἀξιωματικὸ Ὁ μικρὸς τῶσκασε!

— Κυνηγήστε τον, ἀποκρίθηκε αὐτὸς. Πόδια ἔχετε.

— Μὰ εἶναι ὁ σκύλος, εἶπε ὁ Ἀσφαλαχτὸς.

— Ἀ, τὸν φοβάστε; Καὶ θέλετε, ἄντι γιὰ σᾶς, νὰ ξεσχίσῃ ἐμένα;

Ἡ Λάμια δὲν τᾶχασε.

— Καὶ βέβαια, εἶπε, ἐσεῖς πρέπει νὰ τὸν κάνετε ζᾶφτι, ἀφοῦ ἔχετε χρέος νὰ μᾶς δώσετε πίσω τὸ παιδί.

«Ὁ Φιλμάκης ἔκρινε καλὸ νὰ ἐπέμδῃ.

— Ἄν θέλετε, εἶπε στὸν ἀξιωματικὸ μὲ τὸ ἀθώτερο ὕφος, τρέχω καὶ σᾶς τὸν πιάνω ἐγώ.

«Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε κι' ὁ κ. ἀνθυπομείραρχος.

— Τρέχα, τοῦ εἶπε. Κι' ἂν τὸ καταφέρῃς, θὰ σοῦ πῶ μπράβο!

«Ὁ νεαρὸς ἡθοποιὸς ἄρπαξε ἄμέσως τὸν Μιστοῦ ἀπὸ τὸ περιλαίμιό καί, τραβώντας τον μαζί του, ἔτρεξε... νὰ πιάσῃ τὸ Ριρή.

«Ὁ Ἀσφαλαχτὸς κι' ἡ Λάμια, ποὺ δὲν εἶδαν μὲ καλὸ μάτι αὐτὴ τὴν ἐπέμβαση, ἔκαμαν νὰ διαμαρτυρηθοῦν.

— Σιωπὴ! τοὺς ἔκοψε ὁ ἀξιωματικὸς. Δὲ δέχομαι ἀντιλογίες στίς διαταγές μου!

Οἱ χωριάτες σῶπασαν καὶ τώρα παρακολουθοῦσαν μὲ τὰ μάτια τὰ κινήματα τοῦ Φιλμάκη.

«Ὁ Τρινολά, ἡσυχασμένος πιά μὲ λίγα λόγια ποὺ τοῦ εἶχε σφουρίξει στ' αὐτὴν ὁ Φιλμάκης, ξαναπῆρε τὸ λόγο.

— Κύριε ἀνθυπομείραρχε, εἶπε:

δὲν βρίσκετε πῶς κάνει πολλὴ ζέστη γιὰ τέτοια ἐποχὴ;

«Ὁ ἀξιωματικὸς τὸ ἀνεγνώρισε βγάζοντας τὸ πηλίκιό του καὶ σκουπίζοντας τὸ ἰδρωμένο μέτωπό του.

— Καὶ τὰ λαρύγγια στεγνώνουν, ἐξακολούθησε πονηρὰ ὁ θιασάρχης, καὶ ζητοῦν κάτι δροσιστικόν...

— Μὰ τὸ ναί! ἔκαμε ὁ ἀξιωματικὸς. Τὸ λαρύγγι μου εἶναι ξερὸ σὰν τὴν Σαχάρη.

— Νὰ τὸ δροσίσουμε λοιπόν, πρὶν ξεκινήσουμε ὅλοι...

— Τί λές, χωροφύλακα; ρώτησε ὁ κ. ἀνθυπομείραρχος.

— Κι' ἐγὼ διψῶ, ἀποκρίθηκε ὁ χωροφύλακας. Δὲ θάταν ἐγκλημα νὰ πιῶμε ἕνα ποτήρι...

«Ὁ ἀξιωματικὸς ἐδίσταζε ἀκόμα. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, μὲ μεγάλῃ του χαρὰ, εἶδε τὸ Φιλμάκη ποὺ γύριζε μὲ τὸ Μιστοῦ ἡμερωμένο καὶ μὲ τὸ Ριρή πειθήνιο, ἂν ὄχι κι' ἐντελὼς ἡσυχος.

— Νὰ τοὺς! εἶπε. Τώρα μποροῦμε νὰ δεχθοῦμε.

«Ὁ Φιλμάκης κατάλαβε εὐθὺς.

— Τὸ κρασί εἶναι στὸν πάγο! φώναξε. Κι' ὁ ξενοδόχος μᾶς ἐτοίμασε ἕνα ἔξοχο πρόγευμα: ὀμελέττα μὲ ζαμπόνι, ντοματοσαλάτα, τυρὶ, φρούτα!

Πεντάρα δὲν εἶδνε πιά γιὰ τοὺς χωριάτες ποὺ μουρμούριζαν, ὁ ἀξιωματικὸς. Ἐκαμε μεταβολὴν καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο. Ὁ χωροφύλακας κι' οἱ ἡθοποιοὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Στὴν πόρτα, ὁ Τρινολά τοὺς ἔκαμ' ἕνα σωρὸ τσιριμόνιες.

— Περάστε, κύριε ἀνθυπομείραρχε!.. Ὅριστε, κύριε χωροφύλακα!.. Παρακαλῶ, παρακαλῶ...

— Δεξιὰ! φώναξε ὁ Φιλμάκης, ποὺ ἔτρεξε καὶ τοὺς προπέρασε γιὰ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ.

Ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς, μὲ

τὴν ἐλπίδα πῶς κάτι θὰ τσιμποῦσαν κι' αὐτοὶ—κι' εἶχαν μιά πείνα!—μπήκαν τελευταῖοι.

«Ἀπὸ μιά μισανοιχτὴ πόρτα φαίνονταν ἕνα τραπέζι στρωμένο. Ὁ κ. ἀνθυπομείραρχος κι' ὁ χωροφύλακας ἀδίσταχτα «ἐβάδισαν ἐναντίον του»...

«Ἄλλ' ἀμέσως ἡ πόρτα πίσω τοὺς ἔκλεισε καὶ διπλοκλειδώθηκε. Ὁ Ριρὴς, κατὰ τὴν ὁδηγίαν ποὺ τοῦ εἶχε δώσει κρυφὰ ὁ προστάτης του, ἀπομόνωνε ἔτσι τοὺς ἀνεπιθύμητους ἐπισκέπτες.

«Ὁ Ἀσφαλαχτὸς κι' ἡ Λάμια δὲν πρόφτασαν οὔτε νὰ... ἐκπλαγοῦν. Ὁ Γυριστὴς κι' ὁ Φιλμάκης τοὺς ρίχτηκαν στὴ στιγμὴ, καὶ μὲ δυὸ σπρωξίς δυνατὰς βρέθηκαν πεσμένοι χάμω.

— Στ' αὐτοκίνητα!.. Γρήγορα!

«Ὁ Ριρὴς εἶχε βγεῖ κιόλα ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο καί, ἀκολουθούμενος ἀπ' τὸν Τρινολά κι' ἀπ' ὅλο τὸ θίασο—μὰ κι' ἀπὸ τὸ Μιστοῦ, ἐννοεῖται—ἔτρεχε πρὸς ταῦτοκίνητα ποὺ περιμέναν ἐκεῖ ἔξω.

Ἦταν δυὸ μεγάλα ἄμαξια ποὺ κουβαλοῦσαν τοὺς ἡθοποιούς. Καὶ αὐτὰ ὁ Φιλμάκης τὰ εἶχ' ἐτοιμάσει μόλις κατάλαβε τίς διαθέσεις τῶν χωροφυλάκων. Τὸ ζήτημα γι' αὐτὸν ἦταν νὰ κερδίσῃ καιρό.

— Στ' αὐτοκίνητα καὶ δρόμο! φώναξε. Θὰ πάμε στὸν πύργο ποὺ μᾶς περιμένει ἡ κυρία Ρωξάνη. Κι' ἂς μᾶς πιάσουν τοῦ λόγου τοῦς!

«Ἀνέβηκαν ὅλοι, κάθησαν—ὁ Μιστοῦ κοντὰ στὸ Ριρή—καὶ ταῦτοκίνητα ξεκίνησαν.

Οἱ χωροφύλακες τώρα χτυποῦσαν μὲ μανία τὴν κλειδωμένην πόρτα τῆς σάλλας. Ὁ Ἀσφαλαχτὸς ὁμως κι' ἡ Λάμια, μόλις σηκώθηκαν παραζαλισμένοι ἀπὸ χάμω, ἄντι νὰ τοὺς ἀνοίξουν, προτίμησαν νὰ κυνηγήσουν αὐτοὶ τοὺς φυγάδες.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἐξόρμησαν ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο, ταῦτοκίνητα ἔφευγαν πιά ὀλοταχῶς, καὶ μόλις τᾶβλεπαν μισοκρυμμένα σ' ἕνα σύννεφο ἀπὸ σκόνῃ καὶ καπνόν.

— Κακοῦργοι! ληστές! φώναξε μὲ λύσσα ὁ Ἀσφαλαχτὸς.

— Πιάστε τοὺς! οὐρλιάζε ἡ Λάμια.

«Ἄλλὰ ποῖς νὰ τοὺς πιάσῃ; Οἱ χωροφύλακες κλειδωμένοι. Καὶ οἱ ὀπηρέτες τοῦ ξενοδοχείου δασκαλεμένοι κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὸ Φιλμάκη, ἀφαντοί!

Οἱ χωριάτες θυμήθηκαν τότε τοὺς χωροφύλακες ποὺ ἐξακολουθοῦσαν νὰ χτυποῦν καὶ νὰ ξεφωνίζουν.

— Πᾶμε νὰ τοὺς ἀνοίξουμε, γιέ μου, εἶπε ἡ Λάμια. Θὰ μᾶς βοηθή-

σουν... ὅπως νὰ πῇς «ἐξουσία» εἶναι...

Τοὺς ξεκλείδωσαν τὴν πόρτα. Ὁ κ. ἀνθυπομείραρχος πετᾶχτηκε κατὰκόκκινος ἀπ' τὸ μεγάλο τ.υ. θυμό.

— Ποῦ εἶναι;.. φώναξε, ποῦ εἶναι;.. Τώρα ἐγὼ θὰ τοὺς τσακίσω καὶ θὰ τοὺς μάθω πῶς κλειδώνουν ἕναν ἀνθυπομείραρχο!

— Εἶναι πολὺ ἀργά, εἶπε ἡ Λάμια. Αὐτοὶ τώρα τρέχουν μὲ ταῦτοκίνητα σαράντα μίλλια τὴν ὥρα!

Οἱ χωροφύλακες ἔτρεξαν εὐθὺς νὰ καθυλλικέψουν.

— Πάρτε μᾶς μαζί σας! παρακάλεσε ἡ Λάμια. Πρέπει νὰ πάρουμε πίσω τὸ παιδί... Ἐπειτα, μπορεῖ νὰ σᾶς βοηθήσουμε καὶ μεῖς γιὰ νὰ τοὺς πιάσετε.

Καλὰ, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξιωματικὸς. Ἀνεβήτε στὰ καπούλια. Χωροφύλακα, πάρε τὸν ἄντρα. Ἡ γυ-

«Παιδοκλέφτη!.. ληστή!.. κακοῦργο!»
(Σελ. 591, στ. β')

ναῖκα ἂς καθήσῃ πίσω μου. Ἐμπρός! Καὶ τὰ δυὸ ἄλογα μὲ τοὺς τέσσαρες καθυλλάρηδες ξεκίνησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'

Μιά συγκινητικὴ σκηνή

«Ἀλλὰ ταῦτοκίνητα ἔτρεχαν περισσότερο.

— Ποῦ πάμε τώρα; ρώτησε ὁ Γυριστὴς.

— Στὴς κυρίας Κέττυ, ἀποκρίθηκε ὁ Φιλμάκης. Ὑποσχέθηκα στὴν κυρία Ἀνεμώνη νὰ γυρίσουμε μπροστὰ τῆς τὴν μεγάλη σκηνὴν τοῦ τέλους. Καὶ κρατῶ τὸ λόγο μου.

— Καὶ πῶς θὰ τὰ καταφέρῃ ὁ μικρὸς; μουρμούρισε ὅπως πάντα ὁ Τρινολά. Θὰ γίνουμε ρεζίλι!

— Μὴ σᾶς μέλει! ἀποκρίθηκε ὅπως πάντα ὁ Φιλμάκης. Ὑστερ' ἀπὸ μιά ὥρα, τὰ δυὸ αὐτοκίνητα σταμάτησαν μπροστὰ στὴ γυνωστὴ μᾶς καγγελοπόρτα. Οἱ ἡθοποιοὶ κατέβηκαν.

— Τρί-τρί, εἶπε μὲ μεγάλη εὐδια-

θεσία ὁ Φιλμάκης. Σὺ πρέπει νὰ προειδοποιήσῃς τοὺς θεατὰς μας. Δηλαδή τὴν κυρία Ἀνεμώνη, τὴν μίστρες Κέττυ καὶ τὸν κ. Τυχικό. Φέρ' τοὺς ὅλους. Ὁ Γυριστὴς θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ. Τοῦ εἶπα τὸ μέρος ποὺ πρέπει νὰ σταθῇ μὲ τὴ μηχανὴν του. Στὴν ταράτσα ποὺ βλέπει πρὸς τὴ θάλασσα θὰ γίνῃ ἡ μεγάλη μᾶς σκηνή. Ἡ μίς Ρόξα, ποὺ εἶναι ἡ μητέρα, θὰ περιμένῃ ἐκεῖ τὸ παιδί της κι' ἐγὼ θὰ τῆς τὸ πᾶω. Θάνεω λοιπὸν μὲ τὸ Ριρή ἀπὸ τὴ σκάλα τῆς ταράτσας. Νὰ εἰστε ὅλοι στίς θέσεις σας.

«Ὁ Τρινολά ἀπομακρύνθηκε σηκώνοντας τοὺς ὄμους.

— Τὰ ἴδια πάλι θάχουμε! ἔλεγε στοὺς ἡθοποιούς ποὺ τὸν ἀκολούθησαν. Ὁ μικρὸς, ἅμα τοῦ δείξουν τὴν μητέρα του, θὰ βάλῃ τὰ κλάμματα καὶ θὰ τὸ σκάσῃ. Ρεζίλι, σᾶς λέω, θὰ γίνουμε!

Ἀλλὰ ὁ Ριρὴς αὐτὴ τὴ φορά ἦταν καλὰ δασκαλεμένος. Ἦξερε πῶς παίζει «θέατρο» καί, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ἐκείνους ποὺ τὸν ἔσωσαν πάλι ἀπ' τὰ νύχια τῆς Λάμιας, θάκανε τὸ μέρος του ὅσο μπορούσε καλύτερα.

Μόνος τώρα μαζί του, ὁ Φιλμάκης τὸν τραβοῦσε ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὸν κοίταζε.

«Ὁ μικρὸς φαίνονταν λυπημένος. Ἴσως θὰ συλλογιόταν: τί κρῖμα νὰ μὴν εἶναι ἀληθινὴ ἡ σκηνή ποὺ θὰ τὸν ἐβαζαν νὰ παίζῃ!.. Ἀλλὰ ὅσο προχωροῦσαν μέσα στίς ὥρες δειντροστοιχίης τοῦ περιβολιοῦ, ἡ

δὴλ. του ἄλλαζε. Σήκωνε τὸ κεφάλάκι του καὶ κοίταζε γύρω του. Τὰ μάτια του ζωήρουν παράξενα. Αὐτὸς τώρα τραβοῦσε τὸν ὁδηγό του.

Θάλεγε κανένας πῶς «εἶχε μπεῖ» πιά στὸ ρόλο του. Ἐπενεργοῦσε ἴσως τὸ θελγνῆτρο τοῦ θαυμασίου περιβολιοῦ...

Περιμέναν τοὺς μικροὺς ἡθοποιούς. Ἡ δειντροστοιχία ἐκείνη, ἀπὸ τὴν βίλλα, ἐδῶζε στὴν ταράτσα ἀπ' ὅπου φαίνονταν ἡ θάλασσα. Τὰ κύματα τῆς χτυποῦσαν τὸ βράχο ποὺ ἦταν χτισμένη. Καὶ τὸ πανόραμα ἀπὸ κειπνῶν ἦταν ἔξοχο τὴν ἡλιόλουστη ἐκείνη μέρα.

Σ' αὐτὴ τὴν ταράτσα, ἡ κυρία Ἀνεμώνη, εἰδοποιημένη ἀπὸ τὸν Γυριστὴ, εἶχε φέρει τὴν μίστρες Κέττυ καὶ τὸν σκυθρωπὸ Τυχικό, ποὺ ἦταν ὀλοφάνερα «ὀπὸ δυσμένειαν»... Τὴν φαλάκαρα τοῦ τῆς εἶχε ἰδεῖ ἐπιτέλους κι' ἡ ποιήτρια, κι' ὁ κακὸμοιρος εἶχε ἀναγκασθεῖ νὰ τῆς ὁμολογήσῃ τὸ πάθημά του.

Ο Γουριστής ήταν στη θέση του, πάνω σ' ένα βράχο. Από κει μπορούσε να «πάρη» και την ταράτσα και τις σκάλες.

Η Ρόζα Μώδ, — η μητέρα που περίμενε το παιδί της — τοποθετήθηκε κει που της έδειξε, αναπληρωτής του Τρινολά, ο Κομφούλης.

Για να παρακολουθήσει τη σκηνή καλύτερα, ή μίστρες Κέττυ, ή πάντα μελαγχολική, έπρεπε να ξέρη και το σενάριο. Κι' ή ποιήτρια πρόσταξε τον γραμματικό της να διαβάσει τα κυριώτερα μέρη από το χειρόγραφο που κουβαλούσε μαζί του.

Καθισμένη σε μια ψάθινη πολυθρόνα, δίπλα στην ποιήτρια που φιλοξενούσε, ή μίστρες Κέττυ άκουγε στην άρχη σκεπτική, άφηρημένη... Άλλα μερικές φράσεις κίνησαν την προσοχή της και το ενδιαφέρον της όσο δεν θά το περίμενε ποτέ ή κυρία Άνεμώνη. Μια μητέρα έχασε το παιδάκι της... της τής τήκεψαν... Τό παιδάκι τή γύρευε... ή μητέρα έκλαιγε...

«Τά γαλανά μάτια τής μίστρες Κέττυ ήταν τώρα δακρυσμένα. Κι' ή ποιήτρια καμάρωνε για τήν τέχνη της. Πώς ήξερε να συγκινή και μ' ένα σενάριο ακόμα!...

— Μή λυπάστε, αγαπητή μου! είπε στη φίλη της. Τό τέλος θά ναι καλό. Οδηγούμενο από ένα χαριτωμένο διαβολάκι, τό χαμένο παιδί μπαίνει στο περιβόλι τής ευτυχίας... Προχωρεί με χαρά κι' ελπίζει κάτω απ' τ' δέντρα, κι' ανεβαίνει στην ταρά

«Η πόρτα διπλοκλειδώθηκε».
(Σελ. 605, στ. α'.)

τσα όπου ή μητέρα του τό περιμένει...

Και λέγοντας αυτά, ή ποιήτρια έδειξε τή Ρόζα Μώδ, όρθή στην άκρη τής ταράτσας. Είχε πάρει τή στάση που ταίριαζε. Η μηχανή του Γουριστή θά δούλευε. Συμμένη πάνω απ' τ' κύματα, με χέρια άπλωμένα, με πρόσωπο φωτισμένο από έλπίδα, κοίταζε να έρχονται από πέρα δυό παιδιά, που άνέβαιναν τώρα τή σκάλα... Ήταν άληθινά ή εικόνα τής μητέρας που περιμένει. Η μίστρες Κέττυ τήν κοίταζε με μεγάλη συγκίνηση.

— Έρχεται!... γυρίζει!... τής ψιθύριζε κείνη τή στιγμή ή κυρία Ρωξάνη, που τόσο τήν κολάκευε αυτή ή συγκίνηση.

Ο Ριρής, που ό Φιλμάκης τόν κρατούσε πάντα απ' τό χέρι, άνέβαινε, άνέβαινε. Και μόλις είδε τή Ρόζα Μώδ εκεί στην άκρη, στάθηκε.

Η σιλουέττα της, καθώς έπεφτε στο γαλάζιο ούρανό, τού ζύπνισε άμέσως μάιν άνάμνηση. Ήταν όπως στην εικόνα που είχε τό χαμένο μενταλλιόνι. Άλλά κάτι τής έλειπε, μια λεπτομέρεια, ένα πρόσωπο ακόμα.

— Πάρε! τού είπε τή στιγμή κείνη ό Φιλμάκης βάζοντάς του στο χέρι ένα πράγμα. Πάρε αυτό τό φυλαχτό και κοίταζε... κοίταζε δεξιά σου!...

Ο Ριρής κοίταζε πρώτα μέσ' στο χέρι του. Τί κρατούσε; τί ήταν αυτό τό φυλαχτό;

Τό γνώρισε με τήν πρώτη ματιά κι' έβγαλε μια κραυγή χαράς. Ήταν τό μενταλλιόνι του με τή φωτογραφία τής Γαλάζιας Μαμμά! Σε μια ταράτσα, έντελώς όμοια μ' αυτήν που τό παιδί είχε τώρα μπροστά του, κρατούσε στην άγκαλιά της τό Ριρή. Νά, στο βάθος, κι' ή θάλασσα, κι' ό ούρανό!...

— Ριρή, κοίταζε δεξιά! κοίταζε! τού φώναζε πάλι ό Φιλμάκης.

Ο Ριρής γύρισε τό κεφάλι του κι' ανατρίχισε σύσσωμος.

— Η Γαλάζια Μαμμά!

Και μ' αυτή τήν κραυγή, ξεφεύγοντας τής θεατρικής που όρμησε να τόν πιάσει, ό Ριρής έτρεξε ίσια στη μίστρες Κέττυ.

— Μαμμά!... μαμμά! φώναζε ακόμα σάν τρελλός από χαρά.

Η μίστρες Κέττυ τινάχτηκε όρθή και χλώμασε. Από ένστικτο, τ' άχέρια της άπλώθηκαν. Δέχτηκε στην άγκαλιά της κι' αυτή, τό παιδάκι που τή γέμιζε φιλιά.

— Κοίταζε, γαλάζια μαμμά! τής είπε. Κοίταζε δώ! είσαι σύ!

Αρπάξε τό μενταλλιόνι που τής έ-

δινε και τού έρριξε μια γοργή ματιά. Αυτό έφθασε για ν' αναγνωρίσει στην μινιατούρα τόν έαυτό της — τήν Κέττυ Λοράντ τής ευτόχισμένης έποχής, που είχε σταθεί στην ίδια κείνη θέση για να τή φωτογραφήσουν με τό παιδάκι της στην άγκαλιά.

— Που τό βρήκες αυτό; ποιός σου τ' έδωσε; ρώτησε με κομμένη φωνή.

— Τό είχα... τό είχα πάντα... από τότε που πέθανε ό μπαμπάκας μου κι' ό παππούς με πήρε στο σπίτι του. Έμεις είμαστε, γαλάζια μαμμά! Έσύ κι' έγώ!

Η μητέρα έβγαλε τότε μια φωνή σπαραχτική:

— Ριρή μου!... Ριρή μου!...

Και σφίγγοντας τό παιδί στο στήθος της, τό καταφιλούσε και τ' όδρεχε με τ' άδελφά της.

Γύρω τους, ό Μιστού χοροπηδούσε και γαύγιζε χαρούμενα. Μά κι' ό Φιλμάκης άρχισε να χορεύη μπροστά στην κυρία Ρωξάνη Άνεμώνη, τόν Τυχικό και τόν Τρινολά, που είχαν άπομείνει κατάπληκτοι.

— Δεν είναι ώρα ή λύση μου; φώναξε. Έ, κύριε Τυχικό! σεις βέβαια δεν θά βρίσκατε ποτέ τέτοια λύση!

Άλλά κανένας δεν τού άπαντούσε. Άφωνοι, έκστατικοί, κοίταζαν όλοι τήν Κέττυ Λοράντ, μεταμορφωμένη απ' τή χαρά, ξαναζωντανεμένη, που τούς έδειχνε τό Ριρή και τούς έλεγε:

— Είναι ό γιός μου!... τό παιδί που μου είχα πάρει!... Ω, τί ευτυχισμένη που είμαι!

— Συμμεριζόμαστε τή χαρά σας και τήν ευτυχία σας! κατάφερε επί τέλους να προφέρει ή κυρία Άνεμώνη.

Η ποιήτρια όμως, αν κι' εύχαριστημένη για τήν ευτυχία τής φίλης της, δεν ήταν λιγότερο δυσχεστημένη για τή διακοπή, τήν ανατροπή, τήν καταστροφή τής ταινίας της από τήν πραγματικότητα. Ο Φιλμάκης τό μάντεψε και τής είπε:

— Μήν άνησυχήτε, κυρία! Έτσι είναι καλύτερα, σας βεβαιώ! Έπειτα... δεν τελείωσε ακόμα... Γουριστή, γυρίζει! Νά, κι' άλλες περιπέτειες που φτάνουν!...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Ο χωροφύλακας δεν είναι τόσο σκληρός...

Ο άνθυπομοίραρχος με τό χωροφύλακα, κουβαλώντας στα καπούλια τών αλόγων τους τή Λάμια και τόν Ασφαλαχτό, άκολούθησαν, καθώς είδαμε, τ' ίχνη τών αυτοκινήτων με καλπασμό.

Ρωτώντας κιόλα στο δρόμο, έφτα-

σαν ως τήν κομψή καγγελόπορτα τού Πύργου τών Βράχων και γνώρισαν εύθως τό αυτοκίνητο που είχε άφήσει ό Τρινολά στη φύλαξη τού θυρωρού.

— Έδώ είναι! φώναξαν με άγρια χαρά ό χωριάτες πεζεύοντας.

«—Πιάστε τους! ούρλιαζε ή Λάμια...»
(Σελ. 605, στ. α'.)

Πριν κάμουν όμως τό ίδιο κι' ό χωροφύλακας, έκριναν καλό να ρωτήσουν τό θυρωρό:

— Που πήγαν αυτοί που ήταν μέσα σ' αυτό έδώ τάμαξι;

— Οί ήθοποιοί του κινηματογράφου; έκαμε ό θυρωρός. Που είχαν μαζί τους και δυό παιδιά; Μπήκαν στο περιβόλι. Θέλατε τίποτα;

— Έμπρός! είπε ό κ. άνθυπομοίραρχος χωρίς ν' άπαντήσει καθόλου στο θυρωρό.

Και θέλησε να μπη στη δεντροστοιχία καβάλλα. Ο θυρωρός όμως έκαμε τέτοιες φωνές, — καβάλλα στο περιβόλι! που άκούστηκε; — ώστε ό άξιωματικός αναγκάστηκε να πηδήσει απ' τ' άλογό του. Τό ίδιο κι' ό χωροφύλακας.

— Μά ποιόν γυρεύετε; τούς ρώτησε πάλι ό θυρωρός, που στεκόταν ακόμα μπροστά τους για να τούς έμποδίσουν να περάσουν.

— Καταδιώκουμε κακοποιούς! βροντοφώνησε ό άνθυπομοίραρχος. Τόπο!

Ο θυρωρός σάστισε, παραμέρισε και τούς άφησε. Έκείνοι προχώρησαν στη δεντροστοιχία, άκολουθούμενοι κι' από τούς χωριάτες. Τάλογα τ' άφησαν στο θυρωρό.

Αυτές τίς όμιλίες κι' αυτά τ' άβήματα άκουσε ό Φιλμάκης και προμάντεψε τήν καινούργιο πάλι «πε-

ριπέτεια» που έφτανε με τήν ώρα.

Και νά! Οί χωροφύλακες κι' ό χωριάτες βρέθηκαν σε λίγο μπροστά στον όμιλο, που τό κέντρο του άποτελούσαν ό Ριρής κι' ή μητέρα του.

Τάχασαν κάπως όταν είδαν τίς κυρίες και στάθηκαν άναποφάσιτοι.

Άλλ' άμα είδαν και τό Φιλμάκη... συνήλθαν.

— Νά, τό μαγγόπαιδο που μάς τήν έφτιασε! φώναξε ό κ. άνθυπομοίραρχος.

Τήν ίδια όμως στιγμή, ό χωριάτες, που είδαν τό Ριρή — τούς ένοιαζε τώρ' αυτούς για Φιλμάκη! — όρμησαν να τόν πιάσουν ξεφωνίζοντας:

— Νά, τό διαβολόπαιδο!...

τό αλανάκι!... ό φευγαλάς!...

Έλα-δω! έλα-δω!

Ο Ριρής κρύφτηκε φοβισμένος πίσω απ' τό φουστάνι τής μητέρας του.

— Τό παιδί αυτό είναι δικό μας! ούρλιασε ό Ασφαλαχτός. Δόστε τό μας, είδεμ'...

— Μικρά κακούργα, σε συλλαμβάνω! φώναξε κι' ό κ. άνθυπομοίραρχος άπλώνοντας τή χερούκλα του πάνω απ' τό κεφάλι του Φιλμάκη.

Τά λόγια αυτά σκεπάστηκαν από μανιώδη γαυγίσματα. Και πάλι ό Μιστού άναλάμβανε τήν υπεράσπιση τού μικρού του φίλου. Ο θόρυβος ήταν άπερίγραπτος.

— Μά τί συμβαίνει λοιπόν; ρωτούσε ή κυρία Άνεμώνη, βουλώνοντας με τ' άχέρια ταυτιά της και τριγυρίζοντας παντού τ' άγουρλωμένα μάτια της.

— Συμβαίνουν πράγματα άκατανόητα! φώναξε κι' ό κ. Τυχικός, που έκανε τόν άπελπισμένο για να κολακέψει τήν ποιήτρια. Θάλασσα μάς τάκαναν, θάλασσα!

Ο Γουριστής όμως δεν ήταν τής ίδιας γνώμης. Ορθός στάν άψηλό του βράχο, εξακολουθούσε να «γυρίζει» με μοναδική άπάθεια τήν πολυτάραχη αυτή σκηνή... έκ τού φυσικού.

Ο Ασφαλαχτός κι' ή μητέρα του, που ό εξαγριμένος κύκλος τούς έμπόδιζε να ζυγώσουν τό Ριρή, φώναξαν τούς χωροφύλακες:

— Θά μάς δώσετε τό παιδί, ναι ή όχι; Έχουμε μαζί μας τό νόμο και τήν έξουσία κι' όμως δεν μπορούμε να κάμουμε τίποτα!...

— Όξω, παλίσκυλο! σκάσε πιά! ούρλιασε ό Ασφαλαχτός.

Και σήκωσε τή μαγγούρα του για να χτυπήσει τό Μιστού.

Ο Ριρής έβγαλε μια κραυγή τρόμου και, γενναία, έτρεξε μπροστά και μπήκε στη μέση για να προφυλάξει τό αγαπημένο του ζωο.

— Κύριε άνθυπομοίραρχε! φώναξε τότε κι' ή κυρία Λοράντ, άγανακτισμένη. Τί σημαίνει αυτή ή εισβολή; Με ποιό δικαίωμα μπαίνετε στο σπίτι μου και γυρεύετε να συλλάβετε ανθρώπους που φιλοξενώ; Θά διαμαρτυρηθώ στους προϊσταμένους σας γι' αυτά όλα!

Ο άξιωματικός που τόν έφόδισαν κάπως αυτά τ' ά λόγια, άφησε τό Φιλμάκη και κατέβασε τό ύψωμένο χέρι τού Ασφαλαχτού.

— Σύχασε! τού είπε. Έτσι κάνουν; Θά μάναγκάσεις να σε πάρω μέσα, για να σε μάθω νάσαι πιό ευγενικός με τόν κόσμο. Ορίστε μας!

Δαμασμένος, ό χωριάτης πέταξε χάρη τή μαγγούρα του. Και μουρμούρισε:

— Τότε λοιπόν δόστε μας έσεις τό πράμμα μας!

— Μά βέβαια! φώναξε κι' ή Λάμια. Έχετε χρέος! Πώς παίρνετε τό μέρος αυτών που θέλουν να μάς άδικήσουν; Τί λέει τό χαρτί που σας δείξαμε; Είναι ή δεν είναι στη φύλαξη μας και στην έξουσία μας αυτό τό παιδί;

— Και τ' όσκασε από τό σπίτι μας ή όχι; συμπλήρωσε ό Ασφαλαχτός.

— Ναι, ναι, έχετε δικιο, αποκρί-

«—Ριρή, κοίταζε δεξιά!...» (Σελ. 606, στ. β'.)

θηκε ό άξιωματικός σε συμβιβαστικό τόνο. Μή φοβάστε, έδώ είμαστε μεις, τό δικιο σας θά τό βρήτε.

Ήσυχασμένοι απ' αυτή τή βεβαίωση, ό χωριάτες άφησαν τόν άξιωματικό να δώση στην κ. Λοράντ τίς εξηγήσεις που περίμενε με άνυπομονήσια

— Αυτό το παιδί γυρεύουν, απλούστατα, κυρία, τής είπε βάζοντας τὸ χέρι του στὸν ὦμο τοῦ Ριρή. Τὰ χαρτιά τους εἶναι ἐντάξει, τὰ εἶδα... Κατὰ συνέπεια, καὶ μετὰ τὴν ἀδειάσας, παίρνω τὸ μικρὸ γιὰ νὰ τὸν δώσω σ' αὐτοὺς ποὺ τοὺς ἀνήκει.

Κι' εὐχαριστημένος ποὺ κατόρθωσε νὰ μιλήσῃ τόσο εὐγενικά, ὁ κ. ἀνθυπομοίραρχος σκούπισε μετὰ μανί- κῶς τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ τὸ ἰδρωμένο μέτωπό του, ἐνῶ μετὰ τὸ ἀριστερὸ γράπωνε τὸ μπρατσάκι τοῦ Ριρή.

— Μετὰ τὴν ἀδειά μου; φώναξε ἡ κυρία Λοράντ. Φαντάζεσθε πὼς θὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ μοῦ πάρετε τὸ Ριρή;... Μετὰ ποῖο δικαίωμα τὸν θέλουν δικό τους αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; Εἶμαι περίεργη νὰ τὸ μάθω!

— Εἶναι γραμμένο στὸ χαρτί τὸ δικαίωμά μας! φώναξαν μαζί οἱ χω- ριᾶτες, βγάζοντας καὶ κουνώντας τὴν περίφημη διαθήκη.

— Ὁ μακαρίτης ὁ πάππος τοῦ μικροῦ, μετὰ τὴ διαθήκη του, διόρισε κηδεμόνες τοῦ ὀρφανοῦ αὐτὴ τὴ γυ- ναῖκα καὶ τὸ γιό της. Ἐξηγήσε ὁ ἀ- ξιωματικός.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΟΤΕ ποὺ διάβαζα καθεμέ- ρα στὶς ἐφημερίδες γιὰ τοὺς σεισμοὺς τῆς Χαλκι- δικῆς, γιὰ τὶς φοβερὲς ἐ- κείνες καταστροφὲς τόσοι χωριῶν μετὰ τόσα ἀνθρώπινα θύματα, ἔλεγα πὼς ὁ σεισμός εἶναι ἡ μεγαλύτερη θεομηνία: Νὰ κοιμᾶσαι ἡσυχος κι' ἄξαφνα νὰ γκρεμίζεται τὸ σπιτί σου καὶ νὰ βρίσκεσαι θαμμένος ζωντανὸς κάτω ἀπ' τὰ ἐρείπια! Τώρα ὅμως ποὺ διαδίδω γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Κούδας, λέω πὼς δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη θεομηνία ἀπ' τὸν κυκλῶνα!

Εἶδατε τί ἐπαθάν οἱ κακόμοιροι οἱ κάτοικοι τῆς Σάντα-Κρούζας; Ξαφνικά, μετὰ τὸν ἀφάνταστο ἐκείνο σὲ δύναμη καὶ γρηγοράδα ἄερα, σηκώ- θηκε ἀπὸ τὴ θάλασσα ἕνα τεράστιο κύμα καὶ τοὺς σάρωσε. Τὸ κύμα αὐ- τὸ ἔφθασε σὲ ἀπόσταση πολλῶν χι- λιομέτρων ἀπὸ τὴν παραλία. Κι' ὅ- ταν γύρισε πίσω, ξεσκέπασε ἐρείπια σπιτιῶν, ποὺ ἀπὸ κάτω τους βρίσκον- ταν ἀμέτρητοι σκοτωμένοι ἢ πνιγμέ- νοι. Γιατὶ ἄλλοι εἶχαν σκοτωθεῖ πρὶν φτάσῃ τὸ κύμα, ὅταν ἀκόμα ὁ ἄε- ρας ἄρπαζε τὶς στέγες τῶν σπιτιῶν ἢ γκρέμιζε δόλοκαιρα σπιτία' κι' ἄλ- λοι, ποὺ γιὰ νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ τὸν

ἄερα εἶχαν καταφύγει στὰ ὑπόγεια, σκεπάστηκαν ὑστερ' ἀπὸ τὰ νερά καὶ πνίγηκαν ἐκεῖ μέσα.

Λίγοι πρόφτασαν νὰ τρέξουν, νάνεβουν σὲ ὑψώματα, ἀπείρα- χτοι ἢ πληγωμένοι, καὶ νὰ γλυτώ- σουν τὸ θάνατο. Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σάντα-Κρούζα, κι' ἄλλες κοντι- νὲς πόλεις ἐπαθάν ἀπὸ τὸν κυκλῶνα τὰ ἴδια. Καὶ νὰ μὴ ἀπὸ τὶς τραγι- κιώτερες λεπτομέρειες ποὺ διάβασα: Μερικοὶ Σαντα-Κρούζαῖοι, βαριά πλη- γωμένοι οἱ περισσότεροι, κατάφεραν νὰ πάρουν ἕνα τραῖνο, γιὰ νὰ πᾶνε στὴ γειτονικὴ πόλη, νὰ βροῦν ἐκεῖ καταφύγιο καὶ περίθαλψη. Ἀλλὰ φανταστήτε τὴν ἀπόγνωσή τους, ὅ- ταν, φτάνοντας, τὴ βρῆκαν κατα- στραμμένη! Ὁ κυκλῶνας εἶχε περά- σει κι' ἀπὸ κεῖ!... Μὰ κι' ἀπὸ ποῦ δὲν πέρασε ὁ φοβερός αὐτὸς κυκλώ- νας τοῦ Εἰρηνικοῦ; Τώρα διαδίδω πὼς κι' ἡ ἀνατολικὴ Ἰαπωνία ὑπέ- φερε τὰ πάνδεινα. Τὰνθρώπινα θύ- ματα ἦσαν κι' ἐκεῖ πολλὰ. Ἀκόμα ξεθάβουν ἀπὸ τὰ ἐρείπια σκοτωμέ- νους καὶ πληγωμένους.

Τελοσπάντων, ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ἡσυχάσῃ στὴν ἐπι- φάνεια αὐτῆς τῆς γῆς ποὺ τοῦ δόθη- κε νὰ κατοική. Πότε τὸ ἔδαφος τραν- τάζεται, ἀνοίγει κάτω ἀπ' τὰ πόδια του καὶ τὸν καναπίνει. Πότε ξεφυ- τρώνει ἕνα ἡφαίστειο ποὺ τὸν σκε- πάζει μετὰ τὴν πυρακτωμένη του λά- βα. Πότε πέφτει μιὰ κατακλυσμιαία βροχὴ καὶ τὸν πνίγει. Πότε σηκώνε- ται ἡ θάλασσα καὶ τὸν σαρώνει μετὰ κύματά της. Καὶ πότε ἕνας φοβε- ρὸς ἄερας τὸν συνεαίρνει μ' ὅλο του τὸ σπιτί. Χωριστὰ οἱ ἄρρωστες, οἱ μεγάλες ἐπιδημίες ποὺ τὸν ξεπα- στρεύουν. Χωρὶά καὶ πόλεις, σὲ λί- γες στιγμὲς καταστρέφονται. Κι' οἱ λίγοι ἀπ' τοὺς κατοίκους ποὺ μένουν ζωντανοί, φεύγουν ὅσο μακρύτερα μποροῦν. Ἐπειτα, ξεθαρρεύουν καὶ γυρίζουν. Ξαναφτιάχνουν τὴν πόλη ἢ τὸ χωριό. Ξεχνοῦν καὶ ζοῦν ἡσυχὴ λίγον καιρό. Κι' ἄξαφνα πάλι ἕνας σεισμός, μιὰ ἐκρηξή, μιὰ βροχὴ, μιὰ πλημμύρα, ἕνας κυκλῶνας...

Μιὰ φορά, στὸ πρόσωπο κάποιου φίλου μου παρουσιάστηκε ἕνα ἐξάν- θημα, σὰ μιὰ λειχήνα. Τῆς ἔδωλε ἰώδης, ὀξυζενέ, ἀλοιφὲς διάφορες καὶ ἡ λειχήνα ἔξαφανίστηκε. Ὑστερα, σὲ λίγον καιρό, ξαναφάνηκε. Πάλι ἰώδης κι' ὀξυζενέ. Καὶ πάλι ἡ λει- χήνα ἔξαφανίστηκε. Ἀλλὰ ἦταν ἐπίμονη. Καὶ παίδεψε τὸ φίλο μου καιρό: μιὰ νὰ ἔξαφανίζεται καὶ μιὰ νὰ ξαναφαίνεται... Μιὰ μέρα, ποὺ τὸν εἶδα πάλι μ' «ἐνοικιαστήριο» στὸ πρόσωπο, μοῦ εἶπε γελώντας:

— Βλέπεις τί παθαίνω μ' αὐτοὺς τοὺς παράσιτους;

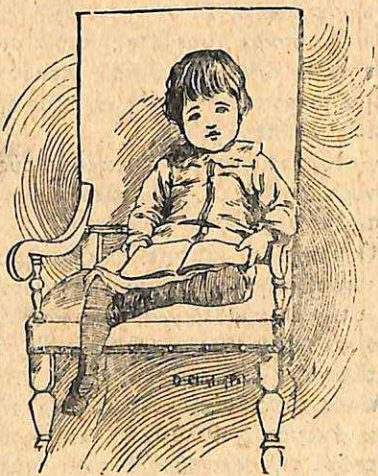
— Ποιοὺς παράσιτους;

— Τὰ μικρόβια ποὺ διάλεξαν τὸ μάγουλό μου γιὰ διαμονή. Κάθε τό- σο τοὺς χαλῶ τὴν ἀποι-ία, ἀλλὰ πάντα μένει ἕνα ποὺ σιγα-σιγὰ τὴν ξανακάνει. Ἐ, καμμιά φορά θὰ πε- τύχω νὰ τὰ ἐξοντώσω ὅλα μαζί, ὡς τὸ τελευταῖο, καὶ τότε θὰ γλυτώσω.

Ναί, ἀποικία μικροβίων... Τί ἄλλο εἶναι μιὰ λειχήνα στὸ πρόσω- πο, ἕνα ἐξάνθημα, ἕνα σπυρί; Μερι- κὰ μικροσκοπικὰ πλάσματάκια χτί- ζουν ἐκεῖ πέρα σὰν ἄνθρωποι μιὰ πόλη — πολλὲς φορές μετὰ χωριὰ γύ- ρω-γύρω — καὶ κάθονται ἡσυχὰ κι' εὐτυχισμένα. Τρέφονται κι' αὐτὰ ἀπὸ τὴ «γῆ τους», ποὺ εἶναι τὸ μά- γουλο ἢ τὸ πηγούνι τοῦ προσώπου, καταγίνονται στὶς δουλειές τους, με- γαλώνουν, πολλαπλασιάζονται, γερ- νοῦν καὶ περιμένουν τὸ φυσικὸ τους τέλος. Κι' ἄξαφνα... σεισμός, φω- τιά, πλημμύρα, κύκλωνας! Γιατὶ τί ἄλλο εἶναι, γιὰ τὰ κακόμοιρα τὰ μι- κρόβια — τὰ παράσιτα — κι' αὐτὰ τὰ ἰώδη, τὰ ὀξυζενέ, τὰ καυτήρια, οἱ ἀλοιφές, τὰ πλυσίματα καὶ καθεξῆς, ποὺ μεταχειρίζεται ὁ «ἄρρωστος» γιὰ νὰ τὰ ἐξοντώσῃ καὶ νὰ γίνῃ κα- λά; Κάποτε τὰ ἐξοντῶναι ὅλα κι' ἡ- συχαίνει. Κάποτε μένουν ἕνα-δύο κι' ἡ πόλη μετὰ τὰ χωριὰ ξαναγίνεται.

Αὐτὸ δὲν συμβαίνει καὶ στὴν ἐπι- φάνεια τῆς μεγάλης γῆς μετὰ τὰ παρά- σιτά της, — τοὺς ἀνθρώπους, τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα; Κι' ὁ σεισμός, ὁ κυκλῶνας, ἡ πλημμύρα, — ὅ,τι ἐνομάζουμε θεομηνία — δὲν εἶναι σὰν τὸ ἰώδιο, σὰν τὸ γιαιτρικό, ποὺ βάζουμε στὸ πρόσωπό μας γιὰ νὰ καταστρέψουμε μιὰ ἀποικία μικροβίων; Κι' ὅσο μᾶς νοιάζει μᾶς γιὰ τὴ ζωὴ αὐτῶν τῶν παράσιτων, ἄλλο τόσο νοιάζει καὶ τὴ Φύση γιὰ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ τοὺς σκεπάζει μ' ἕνα κύμα...

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΑΡΕΣ

Χαρές ξανθές, πανέμορφες, πλανεύτρες τῆς ψυχῆς μου, Ἐλάτε δὴ στὴν ἀμμουδιά, κοντὰ στὸ μάγο νῆμα. Χαρές μου λιγογνώστες, τὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου Ἐλάτε νὰ περάσετε μετὰ τὸ γοργό σας βῆμα,

Κι' ἐδῶ ποῦ ὁ πόνος ἄφησε σὰν διάβηκε μιὰ μέρα, Κάποιο συντρίμι θλιβερό, μιὰ θύμηση τοῦ αἰῶνα, Ἐλάτε νὰ σκορπίσετε τὰ γέλια σας δὴ πέρα Προτοῦ διαβῶν μ' ἀπονία γοργόφτερα τὰ χρόνια.

Πᾶνε στὴ λήθη, χάθηκαν σιγὰ τὰ περασμένα, Τόσης ἀγάπης ὄνειρα, τόσης λαχτάρας πόνοι, Σβυστήκανε κι' ὄνειρατα γλυκὰ καὶ πλάνεμένα Στὴν ἐρημιά ποὺ ἀπόμεινε γιὰ συντροφιά μου μόνη.

Ἐλάτε σεῖς, ξανθές χαρές, κι' ἡ κάθε μιὰ σιμά μου Κάποιο τραγούδι ἀπόκοσμο καὶ μάγο νὰ τονίσῃ, Στὴν ἡσυχία π' ἀπλώνεται γλυκὰ μέσ' στὴν καρδιά μου, Ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ σᾶς βαθιά τὸ θρόνο της νὰ στήθῃ.

Γιούλης Ἀνδης

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΝΝΟΥΛΑΣ

Μουγγρίζει ἔξω λυσσασμένα ὁ βο- ριάς καὶ τρίζει παραπονιάρικα ἡ σκε- πτὴ τοῦ φτωχοσπιτιοῦ. Ἀπ' τὶς ταβανό- τρυπες, ἀπ' τὶς χαρμαδὲς ὀρμαεῖ μέσ' τὸ δωμάτιο ὁ ψυχρὸς ἀέρας, τὸ φῶς τῆς καντήλας ἀναδύεται καὶ φαντα- στικές σκιὲς χορεύουν στοὺς καπνισμέ- νους τοίχους. Ὀλοένα καὶ σφιχτότερα τυλίγεται στὰ σκεπάσματα τῆς ἡ Μάρω. Μὰ δὲν εἶναι ὁ βοριάς ποὺ τὴ φοβίζει τόσο. Ἀπ' τὸ μεσοτοιχὸ γιγάντων σιγανὰ καὶ ξεψυχισμένα βογγητὰ, ἕνα ἀδιάκο- πο γόγγισμα, σὰν παράπονο πηγῆς.

Εἶναι βαριά ἄρρωστη ἡ μαννούλα! Ἀπὸ τότε ποὺ γλύστρησε καὶ κτύπησε ἄσχημα στὸ κατώφλι, δὲν ματασηκώθη- κε ἀπὸ χάμω. Κι' αὐριο ξεμερώνει ἡ γιορτούλα της! Ποῦς θὰ τὴ θυμῇθῃ μέσα στὴ μπόρα; Ἡ Μάρω μονάχα δὲν τὴν ξεχνάει. Πρῶτ-πρῶτ θὰ χενιστῇ, θὰ στολιστῇ, θὰ πᾶν νὰ τὴ φιλήσῃ ἐ- κεῖ ψηλά στὸ μέτωπο καὶ θὰ τῆς πῇ: «Καὶ τοῦ χρόνου καλύτερα, μαννούλα». Μὰ ὅχι, ὅχι ἔτσι! Πῶς ὁμορφα νὰ τῆς πῇ: «Χρόνια πολλά, μαννούλα!» Καὶ σχεδιάζει ἀδιάκοπα ἡ Μάρω ὡς ποὺ τὴν παίρνει ἀποκαωμένη ὁ ὕπνος.

Ἐπὶ νῆσε χαρούμενη σὰν τὸ πουλί. Στὰ χεῖλιν ἀνέβαινε αὐθόρμητα ἕνα χα- ροῦμενο τραγουδάκι. Κι' ἔκανε ἕνα κρού! Ἐτρίψε τὰ χέρια της, σηκώθη- κε, κοίταξε ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο. Ὁ βοριάς εἶχε σταματήσει, ἡ γῆ ἦταν στρωμένη μετὰ χιόνι κι' ὁ ἥλιος ἔλαμ- πε δλοκάθαρος. Πλῦθηκε, τουρτουρί-

ζοντας, μιὰ-δυο, τρεῖς φορές ὡς ποὺ καθάρισε ἡ ἐπιδερμίδα της σὰν τὸ γά- λα. Προσεκτικὰ φόρεσε τὰ γιορτινά της. Χτένισε ἀκόμα μετὰ κόπο τὰ δαχτυλίδια τῶν μαλλίων της. ὅταν μπῆκε βιαστι- κὸς στὸ δωμάτιο ὁ πατέρας. Τὴν εἶδε στολισμένη νὰ καμαρώνῃ μπρὸς τὸν καθρέφτη καὶ σταμάτησε...

— Μπα! Μὰς στολιστήκες, βλέπω. Γιὰ ποῦ; τὴ ρώτησε.

— Πουθενά, ἀποκρίθηκε αὐτὴ καὶ κατέβασε ντροπισμένη, τὰ μάτια. Γιορ- τάζει ἡ μητέρα καὶ συλλογίστηκε...

— Κουταμάρες! τὴν ἔκοψε ἀπότομα Ἡ μητέρα σου, ξέρεις, στὰ χάλια ποὺ βρίσκεται, γιορτάδες εἶναι νὰ συλλογι- ζεταί;... Κάτσε καλύτερα στ' αὐγά σου!

Καὶ ξαναβῆκε.

Δαγκώθηκε ἡ Μάρω καὶ κάθισε κα- ταπικραμένη σὲ μιὰ γωνιά.

Ἡ μέρα προχωροῦσε, ὁ ἥλιος ἀνέβη- κε ψηλά. Στὸ σπιτί ἡ κίνηση ὀλοένα καὶ ζωόρρευε. Ἦρθε ἡ γιαιγιά της, οἱ θείες της, οἱ γειτόνισσες. Μπαϊνόβγα- ναν ὅλες σκυθρωπές, κατσουφιασμένες καὶ σπάνια μισόλεγαν κάτι ψιθυριστά, σὰν φοβισμένα. Κανένας δὲν πρόσεξε τὴ Μάρω ποὺ καθόταν στολισμένη καὶ περιλυστῇ σὲ μιὰ καρέκλα. Ἡ Μάρω ὅ- μως τὰβλεπε καὶ τᾶνοιθε ὅλα τόσο καλὰ. Ἡ πρωτὴν εὐδιαθεσίαν της εἶχε κάνει φτερά. Πίκρα μόνο κι' ἀπογοή- τευση αἰσθανόταν κι' ἤθελε νὰ κλάψῃ, νὰ κλάψῃ πολύ. Μὰ ὡς τόσο ἔμενε σταθερὴ στὴν ἀπόφασή της...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ κάμαρὴ τῆς ἄρρω- στης ἀδειασε. Αὐτὸ περίμενε ἡ Μάρω καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὴν καρέκλα της. Κατέβασε τὸν κόμπο ποὺ τῆς ἐφίγγε τὸ λαιμό, πῆρε μιὰ χαρούμενη ἐκφρα- ση κι' ὄρμησε στὸ δωμάτιο. Βιαστικά, σὰ νᾶθελε νὰ τελειώσῃ ἕνα ὄλο ποὺ τῆς ἔκανε κόπο, τὴ φίλησε στὸ μέτωπο καὶ τῆς εἶπε γελαστά:

— Χρόνια πολλά, μαννούλα.

Ἡ ἄρρωστη ἐσκίρτησε. Στὰ ἀδυνα- τισμένα μάγουλα σχηματίστηκαν δυὸ λακκώκια ποὺ θύμισαν χαμόγελο, καὶ κατὰ ἔλαμψε στὰ μάτια ποὺ τὰ ἔλυνε ὁ πурετός.

— Εὐχαριστῶ, κορούλα μου! μουρ- μοῦρισε σιγανὰ, μετὰ φωνῇ ποὺ μά- ταια προσπαθοῦσε νὰ κἀνῃ ἀδιάφορη. Τὸ ἔφερε ποὺ μόνη ἐστὶ θυμῇθηκες σήμερα τὴ γιορτὴ μου;

Καὶ τὴν τράβηξε σφιχτὰ ἀπάνω της, ἀδύναμα γελώντας. Μὰ ἡ Μάρω πρό- σεξε τὰ μάτια της ποὺ εἶχαν διαρροῖσει.

Νεῖνος Ἀνδρεῖτης

Πρωτοδιαπλάσπουλο τοῦ 1931

ΤΟ ΑΓΓΕΛΟΥΔΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΦΗ- ΣΕ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

Μιὰ χρυσαφένια δύση, ποὺ ὁ ἥλιος ἔρριχνε ἀποχαιοστημένες λάμψεις στὴ φύση καὶ τὰ πουλάκια κελαῖδου- σαν χαρούμενα, πέταξε ἀπὸ τὴν ἀγκα- λιά τῶν ἀγαπημένων του τ' ὁμορφο ἀγγελουδί μας.

Ποῖος τὸλεγε ποτέ, πὼς τὸ παιδάκι μετὰ τὸ ὀλοξάνθη μαλλιά καὶ τὰ ζωηρά γαλανὰ ματάκια θὰ μᾶς ἄφινε τόσο γρήγορα.

Κι' ὁμοῦς πέταξε στὸν οὐρανό, μᾶς

ἄφησε γιὰ πάντα. Ποτέ πιά δὲν θὰ ξανακούσομε τὸ δροσερὸ του γέλιο. Ποτέ δὲν θὰ ξαναδοῦμε τὰ ὁμορφα γαλάζια του ματάκια.

Ἐφυγε. Πῆγε νὰ ζήσῃ μετὰ τ' ἀγγε- λουδία, γιὰ αὐτὰ τοῦ ταίριαζαν γιὰ σύντροφον, καὶ μετὰ τὸ δροσερὸ λουλούδι ποὺ τόσο τ' ἀγαποῦσε.

Δυστυχισμένοι γονεῖς! πόσα βάσανα σᾶς εἶχε φυλάξῃ ἡ μοῖρα! ἀλλὰ μὴν κλαίτε, γιὰτὶ ἂν ὀσκληρὸς θάνατος σᾶς χώρισε γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ λατρευ- τὸ παιδάκι, αὐτὸ ὅμως ἐκεῖ θ' αἰσθαιεῖ- ται χαρὸν καὶ χαροῦμενο, περισσότερον εὐτυχισμένο, γιὰτὶ δὲν θὰ νοιώσῃ τὴν κακία καὶ τὴ ματαιότητα τοῦ τω- ρινοῦ κόσμου.

Μ' ἀλίμονο. Ἐμεῖς δὲν θὰ ξαναδοῦ- με τὴ γλυκειὰ του μορφή κι' οὔτε καὶ τὸ γλυκὸ του γέλιο θ' ἀντιχρήσῃ ποτέ πιά...

Βολιώτικο Ναυτάκι

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΜΑΝΝΑ

Στοῦ πόνου τὸ κρεβάτι, Ὁ νοῦς μου πάει μακριά, Στὸ φτωχικὸ σπιτάκι. Ποῦ μέιναν τὰ παιδιά.

Τάχα θὰ με γυρεύουν; Θὰ νοιώθουν τὰ μικρά, Πὼς ἡ μαννούλα λείπει Κι' εἰν' ἄρρωστη βαριά;

Γλυκὰ μικρὰ πουλάκια!

Τάχα θὰ ξαναῖδῶ

Τὰ θάλα σὰς ματάκια

Ποῦ τόσο λαχταρῶ;

Μπουμπούλ

Η ΚΑΤΑΡΑ

Ὁ ἥλιος εἶχε χαθεῖ πιά ἀπ' τὰ μά- τια μου. Πῆγαινε νὰ βσιλιέσῃ κάπου ἄλλου.

Στὸ μέρος ὅπου ἔδωκε, ὁ οὐρανὸς ἦ- ταν πύρινος, κίτρινος, μπλε, καὶ ποῦ καὶ ποῦ συννεφάκια λευκὰ ταξίδευαν.

Ἐξαφνα φωνὲς ὑψώθηκαν στὸν ἀέ- ρα σὰν τὸ λιβανωτὸ ἀπὸ τὸ θυμιαστή- ρι, σὰν τὸν ἀνασασμὸ τῶν λουλουδιῶν. Ἦταν ἀδύνατες, σβυσμένες, ξεψυχι- σμένες, σὰν νὰ τὶς ἔφερε τὸ δροσερὸ βροδυνὸ ἀεράκι ἀπὸ κάπου πολὺ μα- κρινά.

Νόμισα στὴν ἀρχή, πὼς ἦταν προ- τάκουστο τραγούδι συνοδευμένο ἀπὸ μιὰ μελωδικὴ μουσική, ποὺ ἔπαιζαν τ' ἀπαλὰ συννεφάκια πάνω στὶς τελευ- ταιὲς πολύχρωμες ἀρμονικὲς τοῦ ἡλίου χορδές. Μὰ σιγὰ-σιγὰ ἔσχωρίσα μέσα στὸ τραγούδι ἕνα μοιρολόι, μιὰ κατάρα.

«Καταραμὲνὲ θνητέ, ποῦ μᾶς χώ- ρισες! Ἐδῶ μᾶς εἶχε τάξει ὁ δημιουργός μας νὰ ζήσομε αἰῶνα καὶ νὰ δει- χνοῦμε στὶς περαστικὲς γενεὲς μιὰ παντοτεινὴ δόξα.

Ἀγαπημένη μας ἀδελφή, σὲ ποῖον ἄραγε θὰ εἶσαι σκιά; Ἡ ὀμορφιά σου ποῦ ἀποκλειστικῶς θὰ φωτίζῃ τὴν γῆ; Πολλοὶ θὰ εἶναι οἱ θαυμαστὲς σου ποὺ θὰ προσφέρουν στὴν ὀμορφιά σου θυσίες, ἀλλὰ τί μπορεί νὰ συγκρι- θῇ μετὰ τὴ γλυκὰ τοῦ γαλανοῦ μας οὐ- ρανοῦ, τοῦ λαμπεροῦ μας ἡλίου, μετὰ τ' ἀρώματα τῶν λουλουδιῶν μας;

Ἀλίμονο, ὁ χωρισμός σου μᾶς κάνει νὰ κλαίμε ἀπαρηγόρητα.

Ὁ Ἐλγίνε, οἱ θνητοὶ μᾶς εἶδε νὰ καίνε σὰν πυρῶμένο σίδερο.

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

(Από τους εν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι
τά ταχυδρομικά του Εξωτερικού και ο δεύτερος
του Εξωτερικού).

- Αδελφούλα μου, δρ. 20 / 5 50 και 10,50.
Αναδυομένη, δρ. 25 / 6 και 12.
Αναμείνα σε τρεις γυναίκες, δρ. 35, / 5 και 10.
Δέν είμ' εγώ, δρ. 20 / 5 και 10.
Θεατρον, Τόμος Β' δρ. 40 / 6,50 και 12,50. Τό-
μος Γ' δρ. 30 / 6 και 10,50.
Καλός Δρόμος, δρ. 10,25 / 5 και 10.
Κατηφορος, δρ. 50 / 6,50 και 12,50.
Κόκκινος Βράχος, δρ. 25 / 5 και 10.
Κοσμος και Κοσμάς, δρ. 30 / 6,50 και 12.
Λάουρα, δρ. 30 / 6,50 και 12,50.
Μαργαρίτα Στέφα, δρ. 20 / 5,50 και 10.
Μητριά, δρ. 15 / 4 και 8,50.
Μυστικοί Αρραβώνες, δρ. 45 / 6 και 12,50.
Το Μυστικό της κοντέσας Βαλέρινας, δρ.
15 / 4 και 8,50.
Παιδικόν Θεατρον, Δύο τόμοι, έκαστος δρ. 20
/ 5,50 και 10,50.
Πετρίδες στον Ήλιο, δρ. 20 / 5 και 10.
Πλουσιοί και Φτωχοί, δρ. 30 / 6,50 και 12,50.
Στάχυα και Παπαρούνες, δρ. 15 / 6 και 11,50.
Στέλλα Βιολάντη, δρ. 20 / 5 και 10.
Τερέζα Βάρμα-Δακτύλα, δρ. 25 / 5,50 και 10,50.
Τίμοι και Ατμοί, δρ. 30 / 6,50 και 12,50.
Τιμή του Αδελφού, δρ. 30 / 6,50 και 12,50.
Τυχεροί και Ατυχοί, δρ. 30 / 6,50 και 12,50.
Ο Γρελλός με τους Κόκκινους Κρίνους, δρ.
25 / 6,50 και 12,50.
Η Τρίμορφη Γυναίκα, δρ. 30 / 6,50 και 12,50.
La Mauvaise Voie, Μετάφρασις του «Κακού
Δρόμου», δρ. 15 / 5 και 10.

Σε άλλους δέν έχω καιρό νάπαντήσω
σήμερα. Από τά γράμματα που έλαβα
αυτή την εβδομάδα, πολλά εφύλαξα για
τό ερχόμενο.

Η Διάπλασις ασπάζεται τους φί-
λους της: Ασάλευτη Ζωήν (οι λύσεις
δεκτές) Χρηστίαν Μάμου (εὐχαριστώ
πολύ, έστείλα 4 τετράδια) Πλάνο Δοξάρι (έστείλα 2
φυλλ. και 12 τετράδια) Έλπίζουσαν
Έλλάδα (δύσκολο τώρα να κοιτάξω για
κάθε ενδεχόμενο, δέν την ξαναστέλνεις;) Σολο-
νίδα (τό έλαβα, περιμένω κομψότα-
τη ή καρτούλα σου με τό ψευδώνυμο και
τόνομά σου τυπωμένο στην άκρη) Μι-
κρούσαν Τραλαλά (φωτογραφία ελήφθη)
Ζέφυρον (έλαβα και τό υπόλοιπο, εὐχα-
ριστώ) Χλόην (ναί, τό Π. Πνεύμα τό έ-
νέκρινε για δημοσίευση για τό κομμάτι
σου δέν θυμώδην τώρα αλλ' αν σου άπην-
τησα στο γράμμα, βέβαια τό έλαβα τό
καϊμένο τό γατάκι! μά μπορεί να μην τ'
αγαπάς, άφού έχει τόσα προτερήματα;) Γιόλα
(κατόπιν έορτής ειχε δημοσιευθε
τό 49 φυλλάδιο όταν έλαβα την κάρτα σου)
Οστριαν (χαίρω πολύ και περιμένω)
Πολυβώτη (έστείλα νομίζω ότι σου ά-
πηντησα στο προηγούμενο) Γλυκειάν Βο-
λιωτοπούλαν (εὐχαριστώ πολύ και περι-
μένω) ασπάζομαι και τον Βασιλέα του
Δάσου) Ιολέ (εὐχαριστώ πολύ για τό
εξοπάζωμα στη δημοτική, οι λέξεις που
δέν υπάρχουν φόδος να διαβασθούν αλλοι-
ωτικά, δέν θέλουν διαλυτικό: Μάιος, πρωί,
ηρώιδα, Κάιν' οι άλλες όμως, όπου τό αι,
ή τό αυ, θά μπορούσε να διαβασθί κι' ως
διφθογγος, θέλουν: λαϊκός, γιατί χωρίς
διαλυτικό μπορούσε να διαβασθί λαϊκός,
χαϊμαλί, καταπραϊντικό κτλ.) Βασιλειοσαν
της Νύκτας (εὐχαριστώ πολύ για την ά-
νανέωση και τά καλά λόγια τις άπαντή-
σεις σου τις έλαβα δέν θά μου γράφης
τώρα πιο συχνά;) Μαντώ Μαυρογένους
(επιτρέπεται, να στείλεις) Παρήγορον
Αγγελον, Μικρομέγαλην κτλ. κτλ.

Είς όσας επιστολάς έλαβα μετά την 10
Νοεμβρίου θάπαντήσω στο ερχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 261ου Διαγωνισμού Λύσεων.
Αι λύσεις του φυλλαδίου τούτου είναι δεκται με-
χρι της 19' Ιανουαρίου.

681. Δεξιόγραφος

Θεός ενώνεται με πόλη
Ένδοξη—την ξερουν όλοι—
Και φωνήεν για ούρά,
Και μι' αρχαία μεγάλη σκόλη
Ξημερώνει με χαρά.

Νηρεΐς

682. Μεταγραμματισμός

Πανί, αν θέλεις, γίνεται
Αν μείνη με τό νι
Μ' αν τοῦ τάλλάξης, κλίνεται
Σε κάθε του... φωνή.

Έκάτη

683. Αναγραμματισμός

Ζώο μηρυκαστικό,
Του μπερδεύω τά στοιχεία
Κι' εν' άγώνισμα κοινό
Παρουσιάζω μ' εύκολία.

Ήλιοςγέννητη

684. Αίνιγμα

Κένταυρος περίφημος
Τό άρσενικό μου.
Και παραθαλάσσιο
Τό ουδέτερό μου.

Ιάς

685. Ψαροκόκκαλον

```

*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *
*      *      *      *

```

Νάντικατασταθούν οι άστερίσκοι διά
γραμμάτων ώστε νάναγινώσκονται κα-
τά σειράν: βασιλεύς της Κρήτης, βα-
σιλεύς της Βαβυλώνας, Γυνή της πα-
λαιάς Διαθήκης, Δυστυχής οικητική
βασιλισσα, Μυθικός κιθαρωδός, Αρ-
πακτικό πτηνόν, Άνθος και Δενδρύλ-
λιον άνθοφόρον.

Ιων

686-690. Μαγικόν Γράμμα

Τη άνταλλαγή ενός γράμματος εις
έκάστην των κάτωθι λέξεων δι' ενός
άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχημα-
τισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλαι
τόσαι λέξεις:

πεινα, άδης, Μήλος, καλιά, έάν.
Παπαρούνα

691. Ακροστιχίς

Τάρχηκά των κάτωθι ζητούμενων λέ-
ξεων άποτελούν μέγαν ποταμόν:
1, Νήσος του Αιγαίου 2, Βαλκανι-
κή θάλασσα 3, Μεγάλη άρσενικά 4,
Βορεινή χώρα της Ευρώπης 5, Ρω-
μαίος αυτοκράτωρ 6, Ρωμαίος ιστο-
ρικός.

Πρωϊνός Κελάδημα

692-696. Όμοιόμορφα Έλλιπο-
σύμφωνα

Α * Α * Ι Α

1, Χώρα της Ασίας 2, Βλάβη 3,
Δένδρον 4, Βασιλισσα 5, Παθολογική
κατάστασις.

Υμνος της Έλευθερίας

697. Γρίφος

```

      P      P      P      P      P      P      P      P
P      P      P      P      P      P      P      P
P      P      P      P      P      P      P      P
P      P      P      P      P      P      P      P

```

Λυσόχαρτο

ΑΥΞΕΙΣ

των Πνευμ. Ασκήσεων του φύλλου 36

479. Αμφιτρίτη (άμφι, Τρίτη) —
480. Θαλής-Άλής. — 481. Λαίμους-Αί-
μος.—482. Ό μόσχος, ή Μόσχα.—483.
Τό περσιών εναι τό Σ: Σαύρα, Ι-
Σπανία, ΚαΣπία, Περσία, ΛάριΣα,
κύκνος.—484-485. 1. Όταν λέγεται
κύνων (κύνων). 2. Ό όμως (ώμως).—486.
Κοντό: ψαλμός αλληλουτία.—487. Δι-
πλούν δρώσιν οι μαθόντες γραμματα
(διπλούν όρος, ή νήμα, θόντες γραμμα-
τά). — 488. ALGER-CAIRE (ACro-
pole, LAc, GIronde, ERreur, REgle.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 τό πολύ λέξεις με άπλό στοι-
χεία δρ. 6, τό ελάχιστον τίμημα. Πέραν των 10
λέξεων 60 λεπτά ή λέξις με παχέα δε στοιχεία
δρ. 1 και με κεφαλαία δρ. 1, 50. Ό χωριστός
στίχος δρ. 5. Οι μη συνδρομηται πληρώνουν τά
διπλά Η προπληρωμή είναι απαραίτητη.

[ΑΒ'—589]

Α νταλλάσσω τετραδάκια με διαπλασο-
πούδες: Πάρλαν, φυλλά 159α, Αθην-
ναι.

Ακτίς Έλπίδος

[ΑΒ'—590]

Τ αρζάν, Ξεπεσμένες Λόρδες, μόνον να ζη-
τάτε ξεράτε και όχι νάναποδίζετε;
Καταλαβαινόμαστε!!!

Γιόλα

[ΑΒ'—591]

Α ΠΟΤΒΑΣΜΑΤΑ (ΑΒ'—346) ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
«ΒΑΤΡΑΧΩΝ»: — Βραβεύουμε κατά σει-
ράν Βέδα, Γιούλη Άνθη, Ξεπεσμένο
Λόρδο, Σύλλογο Έλπίς, Μαύρο Άε-
τό, Κρίση και ή άπάντησή του Βέδα θά
δημοσιευθούν στο «Μακεδονόπουλο».

Οί «Βάτραχοι»

[ΑΒ'—592]

Α ΤΩΙΣ, στο γιόρτασμά σου δέξου, χί-
λιες ολόθερμες εύχούλες.

ΔΑΚΡΥ ΨΥΧΗΣ

Υποψήφιος Δημοψηφισματος

[ΑΒ'—593]

Τ ό Πλάνο Ήλιοβασιλέμα προκηρύ-
σει Διαγωνισμό ήθοποιών και ή Μπε-
λίνα τοπειών. Δ/σις: Ντίνα Γεωργαντο-
πούλου, Βαλτετσίου 51, Αθηναι.

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879—1893) άπό-
τους έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν
άκόμη μόνον οι έξις τρις: Τος, 14ος,
και 18ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, τα-
χυδρομικώς δε άποστελλόμενος δρχ.
28,50 διά τό Έσωτερικόν και δρχ.
40 διά τό Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894—1931), ύπό-
χουν όλοι οι έκδοθέντες τόμοι, 38 εν
όλφ. Έκ τούτων, οι μεν Τόμοι των έ-
τών 1894—1928 τιμώνται έκαστος άρ-
ραφος δρχ. 80 και ραμμένος δρχ. 85.
Οι δε Τόμοι του 1929, 1930 και 1931
τιμώνται έκαστος άρραφος δρχ. 110 και
ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου
προσθετέα εις τάς άνω τιμάς: Διά τό
Έσωτερικόν δρχ. 6 ό άρραφος και δρχ.
15 ό ραμμένος, διά δε τό Έξωτερικόν
δρχ. 35 είτε άρραφος είτε ραμμένος.
